

REPUBLIKA BOSNE I HERCEGOVINE
UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SARAJEVO
Brij: 03-09/N3
Datum: 18.9.2020. god.

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA HISTORIJU**

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM DOKTORSKOG
STUDIJA (s izmjenama u režimu studija prema Pravilima 2018.)**

Sarajevo, 2020. godine

Ešer Pačević

OPĆI PODACI O DOKTORSKOM STUDIJU

Primjena bolonjskog koncepta studija na Odsjeku za historiju ukazuje na potrebu organiziranja postdiplomskog doktorskog studija koji će omogućiti dalje stručno usavršavanje diplomiranih studenata. S toga, Odsjek za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu smatra nužnim organizirati doktorske studije kao samostalne studijske programe u kojima bi centar istraživanja bila prošlost Bosne i Hercegovine u širem regionalnom i evropskom kontekstu.

Potreba naučnih i kulturnih institucija u Bosni i Hercegovini (fakulteti, instituti, arhivi, muzeji) za naučnim specijaliziranim kadrom, kao i iskazani interes za specijalizirane postdiplomske doktorske studije na Odsjeku za historiju uvjetovao je konačnu strukturu doktorskog studija. Doktorski studij se organizira na četiri smjera iz historije Bosne i Hercegovine:

- 1. Prostor Bosne i Hercegovine u kontekstu antičke Europe i Mediterana**
- 2. Historija srednjovjekovne Bosne**
- 3. Historija Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu (1463-1839)**
- 4. Historija Bosne i Hercegovine u 19. i 20. stoljeću**

CILJ I ZADATAK DOKTORSKOG STUDIJA

Cilj doktorskog studija iz historije Bosne i Hercegovine na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu je da se omogući naučno i stručno usavršavanje polaznika koji su završili drugi ciklus studija i sticanje akademskog stepena doktora historijskih nauka. Svršeni polaznici doktorskog studija uključivat će se u nastavni proces i naučni rad na visokoškolskim, naučnim i drugim ustanovama u Bosni i Hercegovini i drugim zemljama.

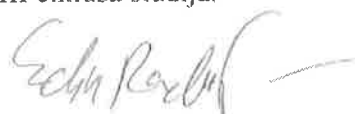
ORGANIZACIJA DOKTORSKOG STUDIJA

Program doktorskog studija traje šest semestara. Sastoji se od obaveznih predmeta, doktorskih seminara i mentorskog individualnog rada s doktorskim kandidatom. Predavanja, će polaznici slušati dva semestra. U trećem, četvrtom, petom i šestom semestru, najviše vremena posvetiti će se radu sa mentorom i izradi doktorskog rada.

Mogućnost da studenti dio studija provedu na nekom od inostranih univerziteta, da sudjeluju u izvođenju nastave na dodiplomskom studiju, intenzivna komunikacija između nastavnika i studenata kao i aktivno sudjelovanje studenata u izvođenju nastave također su novine ovog doktorskog programa. Pritom će se posebno insistirati na što je moguće većoj teorijskoj i metodološkoj profiliranosti doktorskih disertacija te sistematskom razvijanju problemskog i kritičkog mišljenja.

Uvjeti upisa na studij

Na konkurs se mogu prijaviti kandidati koji su stekli diplomu drugog ciklusa studija ili ekvivalenta (akademskog zvanja magistra) iz odgovarajuće oblasti nauka. Kandidatima za upis koji su stekli titulu magistra nauka prije uvođenja Bolonjskog sistema trocikličnog studija i iz oblasti koje su relevantne za oblast iz koje se organizuje studij trećeg ciklusa, priznaje se 60 (E)CTS studijskih bodova, a njihov status, odnosno prava i obaveze u nastavku studija, utvrđuje organizaciona jedinica Univerziteta posebnim aktom. Preostali obim od najmanje 120 (E)CTS studijskih bodova ovi studenti trebaju steći u skladu sa pravilima III ciklusa studija.

Nastava

Nastava u I i II semestru se organizuje u rasponu od 13 do 17 kontakt-sati sedmično tokom 15 sedmica nastave i konsultacija u skladu sa utvrđenim nastavnim planom i programom. Naučnoistraživački rad, te sama izrada doktorske disertacije organizuju se u vidu individualnog rada kandidata (kandidat je vođen od strane mentora) i dokorskog seminara (III, IV, V i VI semestar).

Predmeti se sastoje od općih i problemskih kolegija vodeći računa o specifičnim istraživačkim interesima i stručnim potrebama kandidata. U skladu s tim pretpostavlja se njihovo aktivno učešće u smislu predlaganja i osmišljavanja konkretnih nastavnih sadržaja, kao i u pogledu izvršavanja nastavnih obaveza.

Osim u obliku predavanja i drugih aktivnosti na nastavnim predmetima, nastava na postdiplomskom doktorskom studiju odvija se i u obliku doktorskih seminara, odnosno u obliku individualne nastave (mentorskog rada sa kandidatom). Doktorske seminare izvode nastavnici koji su kompetentni za razdoblje, odnosno za problematiku koju student namjerava obrađivati u doktorskom radu. Izbor literature koju će studenti na seminaru obrađivati prepušten je voditelju dokorskog seminara. U doktorskom seminaru sudjeluju svi studenti određenog smjera.

Nastavu iz obaveznih predmeta izvode nastavnici koji samostalno kreiraju sadržaj svog kolegija. Za izvođenje nastave iz obaveznih predmeta nadležan je nositelj predmeta. Ostale predavače na predmetu na prijedlog nosioca predmeta bira Vijeće studija, ukoliko se iskaže potreba za njihovim angažiranjem. Individualnu nastavu u principu izvodi mentor.

Ispiti se polažu nakon odslušane nastave, a najkasnije do kraja IV semestra. Student koji nije položio sve predviđene ispite do kraja IV semestra ne može upisati V semestar. Do kraja šestog semestra u suradnji s mentorom student je obavezan izraditi dva izvorna naučna rada i tri prikaza (osvrta) knjiga, prihvaćene od mentora i dva nastavnika smjera kojeg je student upisao.

Supervizor i mentor

Pitanje institucije studijskog supervizora regulirano je članom 19 Pravila studiranja ((1)Vijeće studija doktorantu dodjeljuje supervizora pri upisu studija; (2) Supervizor kao nastavnik sudjeluje u izvođenju studija i potencijalni je mentor, koji usmjerava i prati doktoranta i njegov rad do imenovanja mentora. (3) Supervizor ima obavezu izrade izvještaja o napretku doktoranta za prvu godinu studija odnosno do imenovanja mentora. (4) Izvještaj iz prethodnog stava ovog člana dostavlja se vijeću studija na usvajanje.), a mentora članom 20 istih Pravila. Prema tom članu mentor može biti nastavnik koji je biran u zvanje vanrednog profesora i redovnog profesora ili u zvanje profesora emeritusa ili u zvanje višeg naučnog saradnika i naučnog savjetnika iz naučne oblasti doktorske disertacije.

Postupak prijave disertacije, izbora komisije, ocjene i odbrane disertacije

Doktorant u toku II semestra studija bira oblast istraživačke teme i zajedno sa supervizorom definiira užu oblast i temu doktorske disertacije. Temu doktorske disertacije potvrđuje vijeće studija. Početkom III semestra studija doktorant prijavljuje projekat doktorske disertacije vijeću studija. Do kraja prve polovine III semestra studija Vijeće studija predlaže vijeću organizacione jedinice, a vijeće organizacione jedinice Senatu Univerziteta sastav Komisije za ocjenu i odbranu

projekta, radne verzije i doktorske disertacije. Jedan od članova Komisije se predlaže za mentora. Do kraja III semestra Senat Univerziteta, uz prethodno mišljenje vijeća grupacije, imenuje Komisiju. Komisija ima tri ili pet članova. Komisija ima pet članova kada se radi o komisiji koja ima dva mentora. Komisija ima obavezno i jednog zamjenskog člana. Svi članovi Komisije biraju se iz reda nastavnika koji imaju naučni stepen doktora nauka od kojih je većina iz naučne oblasti iz koje se prijavljuje tema. Za predsjednika Komisije ne može biti imenovana osoba kojoj je povjerena uloga mentora. Komisija provodi kompletan postupak ocjene i odbrane projekta doktorske disertacije, radne verzije doktorske disertacije i konačne verzije doktorske disertacije. Izuzetno, u slučaju da se imenuju članovi Komisije iz reda nastavnika univerziteta iz drugih zemalja, može se imenovati odvojeno komisija za odbranu projekta doktorske disertacije i radne verzije doktorske disertacije i komisija za ocjenu i odbranu konačne verzije doktorske disertacije. Također je moguće u ovakvoj situaciji da u ranijim fazama ocjene i odbrane doktorske disertacije učestvuje zamjenski član.

Doktorant je dužan u toku IV semestra da pristupi odbrani projekta doktorske disertacije. Odbrana projekta doktorske disertacije je javna i brani se pred Komisijom Univerziteta. Komisija Univerziteta sačinjava izvještaj o projektu doktorske disertacije, u kojem obavezno navodi i ocjenu podobnosti kandidata i teme doktorskog rada i dostavlja ga putem vijeća studija i vijeća organizacione jedinice Senatu Univerziteta. Nakon što vijeće studija, vijeće organizacione jedinice i Senat Univerziteta donesu odluku o prihvatanju izvještaja Komisije Univerziteta, doktorant može početi realizaciju projekta doktorske disertacije. Ukoliko Komisija Univerziteta ima primjedbe na dostavljeni projekt doktorske disertacije, isti vraća doktorantu na doradu, koji je dužan korigiranu verziju projekta doktorske disertacije dostaviti Komisiji Univerziteta u roku ne dužem od 30 dana od dana dostavljenih primjedbi od Komisije Univerziteta. Nakon dostavljene korigirane verzije projekta doktorske disertacije Komisija Univerziteta sačinjava izvještaj o projektu doktorske disertacije, u kojem obavezno navodi i ocjenu podobnosti kandidata i teme doktorskog rada i dostavlja ga putem vijeća studija i vijeća organizacione jedinice Senatu Univerziteta.

Doktorant ima obavezu da pribavi pozitivno mišljenje mentora i prijavi radnu verziju doktorske disertacije vijeću studija do kraja VI semestra. Radna verzija doktorske disertacije treba biti korektno jezički, stilski i tehnički oblikovana u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti naučnog, stručnog odnosno umjetničkog rada. Radna verzija doktorske disertacije sadrži sva poglavlja finalne verzije prema strukturi koju je prethodno definiralo vijeće studija, a u skladu sa ovim Pravilima. Doktorant je dužan dostaviti radnu verziju doktorske disertacije vijeću studija.

Sekretar vijeća studija u dogovoru sa doktorantom i predsjednikom Komisije je dužan u periodu od mjesec dana od dostave radne verzije doktorske disertacije od strane doktoranta, zakazati prezentaciju radne verzije doktorske disertacije. Postupak prezentacije radne verzije doktorske disertacije obavlja se pred Komisijom Univerziteta, uz prisustvo sekretara vijeća studija, zapisničara, doktoranta, kao i nastavnika iz oblasti iz koje se brani doktorat kao i drugih zainteresiranih lica, bez mogućnosti da postavljaju pitanja ili prekidaju doktoranta. Članovi Komisije Univerziteta imaju pravo prekidati doktoranta i tražiti objašnjenja. Izlaganje doktoranta, zapažanja i primjedbe članova Komisije Univerziteta trebaju biti u formi dijaloga. Primjedbe članova Komisije Univerziteta doktorant je dužan ugraditi u korigiranu radnu verziju doktorske disertacije i dostaviti je u printanom i elektronskom obliku u roku od 90 dana od dana kada je obavljena prezentacija. Nakon provedenog postupka prezentacije radne verzije doktorske disertacije u skladu sa članom 40. i dostavljanja korigirane radne verzije doktorske disertacije, Komisija Univerziteta sačinjava Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije koji sadrži ocjenu prezentacije rezultata rada prikazanih u doktorskoj disertaciji i u roku od 30 dana dostavlja ga vijeću doktorskog studija zajedno sa korigiranom radnom verzijom doktorske disertacije. Vijeće studija u roku od deset dana donosi odluku o prihvatanju izvještaja Komisije Univerziteta i dostavlja ga vijeću organizacione jedinice.

Edin Kozulj

Korigirana radna verzija doktorske disertacije i Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije ostaju na uvidu javnosti 30 dana u označenoj prostoriji organizacione jedinice. Eventualne primjedbe i sugestije javnosti razmatra Komisija Univerziteta i u roku od 30 dana dostavlja ih vijeću studija. Vijeće studija u roku od 15 dana donosi odluku o prihvatanju izvještaja Komisije Univerziteta o primjedbama i sugestijama javnosti i dostavlja je vijeću organizacione jedinice. Po isteku roka iz prethodnog člana ovih pravila vijeće organizacione jedinice Univerziteta na prvoj narednoj sjednici razmatra izvještaj Komisije Univerziteta i dostavljene primjedbe od javnosti i predlaže Senatu Univerziteta da se prijedlog doktorske disertacije prihvati, odbije ili vrati na dopunu odnosno izmjenu. Senat Univerziteta verificira izvještaj i prijedlog vijeća organizacione jedinice. Odluka Komisije Univerziteta o uspješnosti pisane verzije ili odbrane projekta, radne ili korigirane verzije disertacije donosi se većinom glasova članova Komisije.

Pored navedenih odredbi režim doktorsko studija iz historije određen je i ostalim odredbama Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u sarajevu iz 2018. godine.

Stečeno zvanje

Kandidat koji je odbranio disertaciju stiče zvanje: **doktor historijskih nauka.**

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Edin Radošević'.

NASTAVNI PLANOVI

PROSTOR BOSNE I HERCEGOVINE U KONTEKSTU ANTIČKE EUROPE I MEDITERANA

Antička historija prostora Bosne i Hercegovine je i prvo i temeljno historijsko razdoblje, koje je za sobom ostavilo golemo nasljeđe. Bogata antička i ilirska baština nametnula je potrebu za postojanjem posebnog studijskog smjera na nivou doktorskog studija, koja bi se bavila kulturnim i historijskim razvitkom ilirskog i antičkog svijeta na prostorima koje zahvata današnja Bosna i Hercegovina. Ilirski svijet Zapadnog Balkana je u periodu koji se na navedenom smjeru prezentira, izučava i istražuje prešao iz prapovijesnog, preko protohistorijskog u historijsko doba, što je više uvjetovano vanjskim faktorima, utjecajima i impulsima, nego unutarnjim autohtonim razvitkom. Zbog tih uzajamnih prožimanja ilirsko – balkanskog svijeta sa vanjskim kulturnim i historijskim pojavama, prostor današnje Bosne i Hercegovine je u protohistorijskom i antičkom razdoblju direktno uklopljen u kontekst mediteranskih civilizacija Grčke i Rima. Radi toga je osnovni cilj postojanja i djelovanja studijskog smjera usmjeren ka sagledavanju odnosa lokalnog i regionalnog kulturno – historijskog razvitka i onog općeg koje donose razvijene urbane civilizacije mediteranskog svijeta.

NASTAVNI PLAN

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifra
I	Grčka civilizacija i ilirski svijet	5 (75)	11	FIL HIS 610
I	Izvorna građa	3 (45)	5	FIL HIS 611
I	Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature)	3 (45)	5	FIL HIS 621
I	Latinski jezik	2 (30)	3	FIL HIS 612
I	Starogrčki jezik (<i>Osnove grčkog jezika I</i>)	2 (30)	3	FIL HIS 622
I	Njemački jezik I	2 (30)	3	FIL HIS 613
		17(255)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifra
II	Rimska civilizacija i ilirski svijet	5 (75)	10	FIL HIS 620
II	Antičko doba na prostoru današnje Bosne i Hercegovine	5 (75)	9	FIL HIS 710
II	Metodologija (Pisanje historijskog rada)	3 (45)	5	FIL HIS 711
II	Starogrčki jezik (<i>Osnove grčkog jezika II</i>)	2 (30)	3	FIL HIS 716
II	Njemački jezik II	2 (30)	3	FIL HIS 623
		17 (255)	30	

Echnjradulje

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
III	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 719
III	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 712
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
IV	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 720
IV	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 721
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
V	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 810
V	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 811
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
VI	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 820
VI	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 821
		12 (180)	30	

UKUPNO: SATI 1160 ECTS BODOVA 180

Eduard Pech

HISTORIJA SREDNJOVJEKOVNE BOSNE

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
I	Istočno-centralna Evropa u srednjem vijeku	5 (75)	12	FIL HIS 614
I	Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature)	3 (45)	7	FIL HIS 615
I	Metodologija (Stanje izvora i rad na izvorima)	3 (45)	7	FIL HIS 625
I	Staroslavenski jezik	2 (30)	4	FIL HIS 616
		13 (195)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
II	Crkva bosanska	5 (75)	10	FIL HIS 624
II	Topografija srednjovjekovne Bosne	5 (75)	11	FIL HIS 713
II	Metodologija (Pisanje historijskog rada)	3 (45)	5	FIL HIS 711
II	Bosanska redakcija staroslavenskog jezika	2 (30)	4	FIL HIS 626
		15 (225)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
III	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 719
III	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 712
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
IV	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 720
IV	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 721
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
V	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 810
V	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 811
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
VI	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 820
VI	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 821
		12 (180)	30	

UKUPNO

1140 180

Edin Porduf

HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE U OSMANSKOM PERIODU (1463-1839)

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
I	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu do 1600.	5 (75)	12	FIL HIS 617
I	Historiografija	3 (45)	7	FIL HIS 618
I	Osmanska diplomatika i paleografija	3 (45)	7	FIL HIS 628
I	Turski jezik 1	2 (30)	4	FIL HIS 619
	Ukupno	13 (195)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
II	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu 1600-1839.	5 (75)	11	FIL HIS 627
II	Izvori za historiju Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu	5 (75)	10	FIL HIS 714
II	Metodologija (Pisanje historijskog rada)	3 (45)	5	FIL HIS 711
II	Turski jezik 2	2 (30)	4	FIL HIS 629
	Ukupno	15 (225)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
III	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 719
III	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 712
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
IV	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 720
IV	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 721
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
V	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 810
V	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 811
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
VI	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 820
VI	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 821
		12 (180)	30	

Eduin Kovalev

HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE U 19. I 20. STOLJEĆU

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
I	Evropski kontekst historije Bosne i Hercegovine 19. i 20. stoljeća	5 (75)	12	FIL HIS 630
I	Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature)	3 (45)	7	FIL HIS 631
I	Metodologija (Stanje izvora i rad na izvorima)	3 (45)	7	FIL HIS 633
I	Njemački jezik I	2 (30)	4	FIL HIS 613
	Ukupno	13 (195)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
II	Historija Bosne i Hercegovine u 19. stoljeću	5 (75)	10	FIL HIS 632
II	Historija Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću	5 (75)	11	FIL HIS 715
II	Metodologija (Pisanje historijskog rada)	3 (45)	5	FIL HIS 711
II	Njemački jezik II	2 (30)	4	FIL HIS 623
	Ukupno	15 (225)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
III	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 719
III	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 712
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
IV	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 720
IV	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 721
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
V	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 810
V	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 811
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
VI	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 820
VI	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 821
		12 (180)	30	

Edin Perić

NASTAVNI PLANovi I PROGRAMI

PROSTOR BOSNE I HERCEGOVINE U KONTEKSTU ANTIČKE EUROPE I MEDITERANA

Antička historija prostora Bosne i Hercegovine je i prvo i temeljno historijsko razdoblje, koje je za sobom ostavilo golemo nasljeđe. Bogata antička i ilirska baština nametnula je potrebu za postojanjem posebnog studijskog smjera na nivou doktorskog studija, koja bi se bavila kulturnim i historijskim razvitkom ilirskog i antičkog svijeta na prostorima koje zahvata današnja Bosna i Hercegovina. Ilirski svijet Zapadnog Balkana je u periodu koji se na navedenom smjeru prezentira, izučava i istražuje prešao iz prapovijesnog, preko protohistorijskog u historijsko doba, što je više uvjetovano vanjskim faktorima, utjecajima i impulsima, nego unutaršnjim autohtonim razvitkom. Zbog tih uzajamnih prožimanja ilirsko – balkanskog svijeta sa vanjskim kulturnim i historijskim pojavama, prostor današnje Bosne i Hercegovine je u protohistorijskom i antičkom razdoblju direktno uklopljen u kontekst mediteranskih civilizacija Grčke i Rima. Radi toga je osnovni cilj postojanja i djelovanja studijskog smjera usmjeren ka sagledavanju odnosa lokalnog i regionalnog kulturno – historijskog razvitka i onog općeg koje donose razvijene urbane civilizacije mediteranskog svijeta.

NASTAVNI PLAN

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifra
I	Grčka civilizacija i ilirski svijet	5 (75)	11	FIL HIS 610
I	Izvorna građa	3 (45)	5	FIL HIS 611
I	Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature)	3 (45)	5	FIL HIS 621
I	Latinski jezik	2 (30)	3	FIL HIS 612
I	Starogrčki jezik (<i>Osnove grčkog jezika I</i>)	2 (30)	3	FIL HIS 622
I	Njemački jezik I	2 (30)	3	FIL HIS 613
		17(255)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifra
II	Rimska civilizacija i ilirski svijet	5 (75)	10	FIL HIS 620
II	Antičko doba na prostoru današnje Bosne i Hercegovine	5 (75)	9	FIL HIS 710
II	Metodologija (Pisanje historijskog rada)	3 (45)	5	FIL HIS 711
II	Starogrčki jezik (<i>Osnove grčkog jezika II</i>)	2 (30)	3	FIL HIS 716
II	Njemački jezik II	2 (30)	3	FIL HIS 623
		17 (255)	30	

Edin Pačun

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
III	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 719
III	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 712
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
IV	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 720
IV	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 721
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
V	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 810
V	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 811
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
VI	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 820
VI	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 821
		12 (180)	30	

UKUPNO: SATI 1160 ECTS BODOVA 180

Edin Radu

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL.HIS.610	Naziv predmeta: Grčka civilizacija i ilirski svijet		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 11
Status: OBAVEZNI		Ukupan broj sati: 5 (75)	
		Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 65 Seminar 10	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Upisan prvi semestar doktorskog studija		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti stječu temeljna znanja o egejskoj, grčkoj i helenističkoj civilizaciji, posebno u kontekstu odnosa i utjecaja prema ilirskom svijetu, koji se nalazio na znatno nižem kulturnom nivou razvitka. Ovladavanje ovim znanjem, studentu se omogućava da sustavno razumije kulturološke i historijske procese na području južnog i zapadnog Balkana, njihove razvitke, prožimanja kao i sinkretiziranja.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Kulturno, civilizacijsko i historijsko značenje egejsko – grčkog svijeta. Karakteristike i kronologija egejsko – grčkog svijeta. Izvori, grčki jezik i egejsko – grčka pisma. Arheologija i tradicija ranog perioda. Politička historija egejskog, grčkog i helenističkog svijeta. Ekonomski razvitak. Religija i filozofija egejskog, grčkog i helenističkog svijeta. Kultura i umjetnost. Infrastruktura. Socijalni poredak i način života. Rodni odnosi. Grčke apoikije i kleruhije. Zapadni Balkan u kulturno – arheološkom pogledu do eneolita. Indoeuropski problem. Brončano doba. Vrijeme seobe nosilaca žarnih polja. Kontakti, veze i drugi odnosi ilirskog svijeta sa egejsko – grčkim svijetom. Starije željezno doba. Kelti. Grčke apoikije na Jadranu : Issa, Pharos. Odnosi domorodaca i grčkih naseljenika. Uzavrela granica grčko – makedonskog i ilirskog svijeta. Kulturni, religijski doprinosi. Pojava Rimske Republike.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti stječu znanje o kulturnim, diplomatskim, vojnim, dinastičkim vezama grčke civilizacije i ilirskih zajednica. Kroz analizu kulturno – političkih veza student treba da savlada osnovne značajke akulturacije u kontekstu religije, umjetnosti i politike. Razumjevanje uloge Bardilejeve odnosno Agronove dinastije u međusobnim odnosima grčkih polisa, kraljevstva i koina (saveza). Vještine: Usvajanje historijske naracije. Usavršavanje korištenja kritičkog aparata utemeljenog na metodološkim parametrima savremene antičke arheologije i historije. Prezentiranje usvojenog znanja kroz naučno – istraživački rad. Kompetencije: Studenti stječu kompetencije za pisanje stručnih, preglednih i izvornih naučnih radova iz najranije ilirske historije, etnografije, topografije i arheologije.		
Metode izvođenja nastave:	1. Metoda deskripcije (postupak jednostavnog opisivanja faktografskih činjenica utemeljenih na podacima iz izvora i literature) 2. Komparativna metoda (poređenje ilirskog društvenog		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>uređenja, umjetnosti, religije, vojske i slično sa tekovinama grčke – helenske civilizacije)</p> <p>3. Heuristička metoda (postići studente da kroz diskusiju dođu do spoznaje o određenom naučnom pitanju)</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Ocjena je rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu. Ispit se sastoji od pismenog dijela (u formi eseja) i usmenog dijela.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo studenata • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar ponuđenih tema koje se odnose na izvornu građu • završna provjera znanja (usmeni ispit) koji obuhvata građivo koje je predviđeno silbusom <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V.V. Struve—P. Kalistov, <i>StaraGrčka</i>, izd. VeselinMasleša, Sarajevo, 1969 2. F. Papazoglu, <i>Istorija helenizma, Vladavina Aleksandra Velikog-Doba dijadoha</i>, Beograd 1995;

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

²Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

3. Kreissig, *Povijest helenizma*, Zagreb, 1987;
4. G.F. Chamoux, *Grčka civilizacija*, Beograd 1967
5. B. Gavela, *Istorija umjetnosti antičke Grčke*, Beograd, 1969;
6. *Okfordska istorija Grčke i helenističkog sveta*, Beograd, 1999;
7. D. Brujić, *Vodič kroz svet antike*, Beograd, 2002;
8. Grga Novak, Issa i isejska država, *VAHD 54*, Split,
9. Grga Novak, Stari Grci na Jadranskom moru. *Rad JAZU 322*, 145 – 221
10. Grga Novak, *Prošlost Dalmacije I, Od najstarijih vremena do Kandijskog rata*, Zagreb 1944 i novo izd. Slobodne Dalmacije, 2004, Split.
11. Pierre Cabanes, *Iliri od Bardileja do Gencija*, Zagreb, 2002
12. Mate Suić, *Antički grad na istočnom Jadranu* (2. izmijenjeno i dopunjeno izdanje), Zagreb.
13. Aleksandar Stipčević, *Iliri, povijest, život, kultura*, I (1974) i II dopunjeno izdanje (1989), Zagreb,
14. J.J., Wilkes, *Iliri*, Split, 2001.
15. Salmedin Mesihović, *Problem kulturne i narodnosne zajednice Autarijata---rukopis magistarskog rada*, Zagreb, 2007

Dopunska:

1. F. Papazoglu. *Istorija helenizma*, Beograd, 1967
2. Luigi Pareti i suradnici Paolo Brezzi i Luciano Petech, *Stari svijet od 1200 god. pr. n. e. do 500 god. pr. n. e.*, Edicija Historija čovječanstva, kulturni i naučni razvoj, svezak II, knjiga 1., Zagreb : Naprijed, 1967

Luigi Pareti i suradnici Paolo Brezzi i Luciano Petech, *Stari svijet od 500 god. pr. n. e., do početka nove ere*, Edicija Historija čovječanstva, kulturni i naučni razvoj, svezak II, knjiga 2., Zagreb : Naprijed, 1967

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmet: 611	Naziv predmeta: Izvorna grada		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezan	Ukupan broj sati: 3 (45)		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti stječu temeljna znanja o izvornoj građi, preko koje se rekonstruira kultura i historija ilirskog i antičkog perioda prošlosti današnje BiH i šire regije. Pored toga cilj je da studenti razviju kritički odnos prema izvornoj građi kroz metodu vanjske i unutarnje kritike izvora.		
Tematske jedinice:	Definiranje metodološkog aparata za rad sa grčko – rimskim izvorima.. Karakteristike izvorne građe. Historijat pronalaženja i redaktiranja izvorne građe. Analitičko – metodološki pristup. Vanjska i unutrašnja kritika izvora. Fragmenti historiografskih djela iz perioda helenizma koji se odnose na interakciju autohtonih zajednica zapadnog Balkana sa grčko – rimskim svijetom (Teopomp, Polibije, Diodor Sicilijanski). Literarni izvori iz perioda principata i kasne antike koji se odnose na prostor Zapadnog Balkana (Tit Livije, Strabon, Velej Paterkul, Plinije Stariji, Apijan, Arijan, Dion Kasije, Justin, Orozije, Rufije Fest...). Itinerariji (Tabula Peutingeriana, <i>Cosmographia</i> Anonimnog Ravenjanina, Antoninov iteneraj) Epigrafski spomenici vrste spomenikam, onomastika inigenih naroda na spomenicima, imena naroda, primjeri romanizacije). Ostaci materijalne kulture. Lingvističko – filološki ostaci (toponimija, hidronimija, onomastika, orografija...itd.).		
Ishodi učenja:	Znanje: Student stječe znanje o sadržaju grčko – rimske izvorne građe koja se odnosi na prostor Zapadnog Balkana u period helenizma i rimske uprave. Pored toga na ovom kolegiju student treba da usvoji osnovne metodološke parametre epigrafije, numizmatike i drugih nauka koje se bave izučavanjem antičkih (materijalnih) izvora. Vještine: Poznavanje i upotreba kritičkog aparata. Prezentiranje usvojenih metodoloških odrednica kritičke analize izvora u kontekstu pisanja eseja / seminara, te naučnih radova. Kompetencije: Studenti će u skladu sa gradivo predviđenim silabusom steći kompetencije za buduće bavljenje naučno – istraživačkim radom koji se temelji na izučavanju antičkih literarnih vrela i drugih izvora poput epigrafskih i numizmatičkih.		
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analitička metoda (analiza antičkih izvora na osnovu podjele na manje fragmente teksta) 2. Heuristička metoda (posticati studente da kroz medusobni razgovor ili kroz razgovor sa nastavnik dođu do zaključaka o sadržaju, pouzdanosti, 		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

objektivnosti izvora koji analiziraju)
3. Metoda izučavanja hronologije kroz izvornu građu

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

1.	Prisustvo na nastavi	10	10%
2.	Aktivnost na nastavi	10	10%
3.	Esej / seminar	10	10%
5.	Završni ispit	70	70%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Metode provjere znanja sa strukturo m ocjene³:

- obavezno prisustvo studenata
- aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra
- seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar ponuđenih tema koje se odnose na izvornu građu
- završna provjera znanja (usmeni ispit) koji obuhvata gradivo koje je predviđeno silbusom

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
 b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
 c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
 d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
 e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
 f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura⁴:

Obavezna:
 Izvori (studenti su obavezni odbrati jedan od ponuđenih izvora za rad na analizi)
 Akti crkvenih sabora održanih 530. i 533. u Saloni (ed. RADOSLAV DODIG – ANTE ŠKEGRO) Povijesni prilozi 35, 9 – 23. Zagreb, 2008.
 Appian, Appian and Illyricum, (ed. M. Š. KOS) Situla 43, 52– 81. Ljubljana, 2005.

³ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

⁴ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

August, *Res Gestae Divi Augusti*, (ed. R. MATIJAŠIĆ), Zagreb, 2007.
Bellum Alexandrinum (ed. RUDOLF SCHNEIDER), Charleston (S. Carolina), 2013.
Caesar, *The Gallic War (Latin and English Edition)* (ed. H. J. EDWARDS), LCL, Cambridge (Mass.), 1917.
Cassiodorus Senator, *Chronica ad a. 519, u: Chronica minora II* (izd. Th. MOMMSEN), MGH AA 11, München, 1981, 109–161.
Cicero, *De Provinciis Consularibus* (ed. R. GARDNER), LCL, Cambridge (Mass.), 1958.
Cicero, *Pro Sestio. In Vatinius. Orations* (ed. R. GARDNER), LCL, Cambridge (Mass.), 1958.
Codex Iustinianus. *Corpus iuris civilis II* (ed. P. KRUEGER), Dublin–Zürich, 1967.
Corpus der griechischen und lateinischen Beneficiarier-Inschriften des römischen Reiches, (Landesdenkmalamt Baden-Württemberg, *Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden-Württemberg; Bd. 40*), (izd. E. SCHALLMAYER — K. EIBL — J. OTT — G. PREUSS — E. WITTKOPF), Stuttgart, 1990.
Corpus iuris civilis III (ed. R. SCHOELL – W. KROLL), Berlin, 1959.
Dio Cassius, *Dio's Roman history* (ed. E. CARY), LCL, Cambridge (Mass.), 1954.
Dio Cassius, *Roman History, Dio's Roman History in Six Volumes (Halcyon Classics)*, (ed. H. B. FOSTER), Houston (Tex.), 2010.
Diodor 1946.: *Diodorus Siculus, Library of History, Volume IV: Books 9-12.40*, C.H. Oldfather, LCL.
Diodor 1950.: *Diodorus Siculus, Library of History, Volume V: Books 12.41-13*, C.H. Oldfather, LCL.
Diodor 1954.: *Diodorus Siculus, Library of History, Volume VI: Books 14-15.19*, C.H. Oldfather, LCL.
Diodor 1952.: *Diodorus Siculus, Library of History, Volume VII: Books 15.20-16.65*, Sherman Charles L., LCL.
Diodor 1963.: *Diodorus Siculus, Library of History, Volume VIII: Books 16.66-17*, Welles, C. Bradford LCL.
Gai Institutionum comentarii, (ed. STANOJEVIĆ O.), Beograd, 1982.
Herodian, *History of the Empire* (ed. C. R. WHITTAKER), LCL, Cambridge (Mass.), 1969.
Ioannes Malalas, *The Chronicle of John Malalas*, (izd. E. Jeffreys, M. Jeffreys and R. Scott) Melbourne, 1986.
Iordanes, *Getica* (izd. Th. MOMMSEN), MGH AA 5/1, München, 1982, 53–138. (II.)
Iordanes, *O izvoru in dejanjih Gotov. Getika* (izd. Ž. ŠMIT), Ljubljana 2006.
Iordanes, *Romana* (izd. Th. MOMMSEN), MGH AA 5/1, München, 1982, 1–52.
Itinerarium Antonini Augusti, *Das 'Itinerarium provinciarum Antonini Augusti'*, (ed. B. LÖBERG), Berlin 2006.
Lactantius, *De mortibus persecutorum* (izd. J. MOREAU), SC 39, Paris 1954 (temeljni komentar); (II.) (izd. J. L. CREED), Oxford 1984; (III.) *O smrtima progonitelja* (izd. N. CAMBI), Split 2005; (IV.) (izd. A. STÄDELE), *Fontes Christiani* 43, Turnhout 2003.
Livy, *History of Rome (Complete)*, (ed. N. BURTON), Chicago (Illin.), 2012.
Lucius Annaeus Florus, *Epitome of Roman History; Cornelius Nepos* (ed. E. SEYMOUR FORSTER & J. C. ROLFE), LCL, Cambridge (Mass.), 1960.
Miliaria Imperii Romani.: *Illyricum et Provinciae Europae Graecae (Corpus Inscriptionum Latinarum)*, CIL XVII / 4, (izd. A. KOLB — G. WASLER), Berlin, 2012.
Notitia dignitatum accedunt Notitia urbis Constantinopolitanae et Laterculi provinciarum, (izd. O. SEECK), Berlin, 1876.
Justin 2010.: *Iustinus. Trogi Pompei Historiarum Philippicarum Epitoma*, Charleston, South Carolina. .

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet

OPIS predmeta

Orosius, *Historiae adversus paganos* (izd. A. LIPPOLD), I–II, Milano, 2001.
Ovid, *Tristia. Ex Ponto* (ed. A. L. Wheeler), LCL, Cambridge (Mass.), 1924.
Ovidius, *Fasti* (Oxford World's Classics) (ed. A. WISEMAN — P. WISEMAN), Oxford, 2013.
Plinije Stariji, Plinije Stariji „Zemljopis starog svijeta“, (ed. U. PASINI), Split, 2004.
Plinius Secundus (C.), *Naturalis historia*, Libri III/IV (ed. G. WINKLER – R. KÖNIG), München – Zürich, 1988.
Pliny the Younger, *Complete Letters* (Oxford World's Classics), (ed. P. G. WALSH), Oxford, 2009.
Plutarh, *Usporedni životopisi* (I – III), (ed. Z. DUKAT), Zagreb, 1988.
Polibije, *Istorije*, (izd. Marijana Ričl.), Beograd, 1998.
Pseudo-Scylax, *Pseudo – Scylax's Periplus: Text, Translation, and Commentary*, (ed. L. CASSON), New Jersey, 1989.
Ptolemej Klaudije, *Ptolemy's Geography: An Annotated Translation of the Theoretical Chapters*, (ed. J. L. BERGGREN), New Jersey, 2010.
Ravennatis Anonymi Cosmographia et Guidonis Geographica, (ed. J. SCHNETZ), *Itineraria Romana II*, Stuttgart, 1990.
Scriptores geographici antiquiores (Aetiae occupationes ad Romanae Usques a.D.54): Fontes Pannonia Antiquae I, (ed. B. FEHÉR — P. KOVÁCS), Budapest, 2005.
Stephani Byzantii, Ethnicorum quae supersunt (ed. A. MEINEKE), Montana, 2009.
Strabo, *The Geography of Strabo*, (ed. H. L. JONES), LCL, Cambridge (Mass.), 1954.
Svetonije, *Gaj Svetonije Trankvil, Dvanaest rimskih careva*, (ed. S. HOSU), Zagreb, 1978.
Tabula Peutingeriana u: Monumenta cartographica Jugoslaviae, I antičke karte, Posebna izdanja knj. 17, (ed. G. A. ŠKRIVANIĆ), Beograd, 1974.
Tacitus, *Annales*, (ed. J. JACKSON), Cambridge (Massachusetts) – London 1970;(II.) *Anali* (trans. F. BRADAC), Maribor 1968.
Tacitus, *The Histories* (ed. C. D. FISHER), Oxford Classical Texts, Oxford, 1991.
Teopomp 1994.: *Theopompus of Chios, History and rhetoric in the fourth century BC.* Flower, Michael Attyah. Oxford

The *Scriptores Historiae Augustae* (ed. D. MAGIE), LCL, Cambridge (Mass.), 1932.
Tit Livije, *Istorija Rima od osnivanja Grada*, (ed. M. MIRKOVIĆ), Beograd, 1991.
Tit Livije, *Istorija Rima od osnivanja Grada, drugo petoknjižje*, (ed. M. MIRKOVIĆ), Beograd, 1995.
Tit Livy, *History of Rome (Complete)*, (ed. N. BURTON), Chicago (Illin.), 2012.
Velleius Paterculus, *Compendium of Roman History*, (ed. F. W. SHIPLEY), LCL, Cambridge (Mass.), 1955.
Velleius Paterculus, *Gaj Velej Paterkul, Rimska povijest*, (ed. J. MIKLIĆ), Zagreb 2006.
Velleius Paterculus, *The Tiberian narrative* (2. 94 – 131), (ed. A. J. WOODMAN), Cambridge – London – New York – Melbourne 1977.
Velleius Paterculus, *The Caesarian and Augustan narrative* (2. 41 – 93), (ed. A. J. WOODMAN), Cambridge – London – New York – New Rochelle – Melbourne – Sidney, 1983.
Zosimus, *Histoire nouvelle*, T. I (livres I et II, texte établi et traduit par F. Paschoud), Paris, 2003; T. II (livre III, texte établi et traduit par F. PASCHOUD), Paris 1979; T. II (livre IV, texte établi et traduit par F. PASCHOUD) Paris 1979; T. III (livre V, texte établi et traduit par F. PASCHOUD), Paris 1986; T. III (livre VI et index, texte établi et traduit par F. PASCHOUD), Paris 1989. (II.) Zosimos, *Neue Geschichte* (Übersetzt und eingeleitet von O. VEH, durchgesehen und erläutert von S. REBENICH), Stuttgart, 1990.

Obavezna literatura :

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

COOLEY 2012. : Alisone E. Cooley, *The Cambridge Manual of Latin Epigraphy*, Cambridge University Press
ČAČE 1995.: Slobodan Čače, *Civitates Dalmatiae u "Kozmografiji" Anonima Ravenjanina*, Arheološki muzej Zadar. Katalozi i monografije vol. 3., Zadar.
DODIG / ŠKEGRO 2008: Radoslav Dodig, Ante Škegro, *Akti crkvenih sabora održanih 530. i 533. u Saloni*, Povijesni prilozi, vol. 35, 9 — 22, Zagreb.
DŽINO & DOMIĆ KUNIĆ 2013.: Danijel Džino, Alka Domić Kunić, *Rimski ratovi u Iliriku – povijesni antinarativ*, Zagreb
GRBIĆ 2014.: Dragana Grbić, *Plemenske zajednice u Iliriku – predurbane administrativne strukture u rimskim provincijama između Jadrana i Dunava (I - III vek)*, Beograd.
MESIHOVIĆ 2011.: Salmedin Mesihović, *Antiqvi homines Bosnae*, Sarajevo.
ŠAŠEL KOS 2005.: Marjeta Šašel Kos, *Appian and Illyricum*, Situla 43, Ljubljana.
The Oxford Handbook of Roman Epigraphy (ed. Ch. Bruun and J. Edmondson), 2014, Oxford

Dopunska:

Epigraphic evidence from inscriptions (ed. J. Bodel), 2001, London – New York
Corpus Inscriptionum Latinarum III (ed. Th. Mommsen), Berlin 1873: Supplementa 1889–1902.
Corpus Inscriptionum et Monumentorum Religionis Mithriacae (ed. M.J. Vermaseren), 2Bd, Den Haag 1956 —1960.
Carmia Latina epigraphica (izd. F. Bücheler), Leipzig, 1895 - 1897.
Inscriptiones Latinae quae in Iugoslavia inter annos MCMXL e MCMLX repertae et editae sunt (ed. A. et J. Šašel), Situla 5, Ljubljana 1963 (št. 1–451); *Inscriptiones Latinae quae in Iugoslavia inter annos MCMLX e MCMLXX repertae et editae sunt* (ed. A. et J. Šašel), Situla 19, Ljubljana 1978 (št. 452–1222); *Inscriptiones Latinae quae in Iugoslavia inter annos MCMII et MCMXL repertae et editae sunt* (izd. A. et J. Šašel), Situla 25, Ljubljana 1986 (št. 1223–3128).
Inscriptions de la Mésie supérieure vol.1 (ed. M.Mirković et. S. Dušanić), Centre d'Études Épigraphiques et Numismatiques "Fanula Papazoglou", Beograd, 1976.
Inscriptions de la Mésie supérieure vol.2 (ed. M.Mirković), Centre d'Études Épigraphiques et Numismatiques "Fanula Papazoglou", Beograd, 1986.
Inscriptions de la Mésie supérieure vol.3 (ed. P.Petrović), Centre d'Études Épigraphiques et Numismatiques "Fanula Papazoglou", Beograd, 1995
BUSULADŽIĆ 2008.: Adnan Busuladžić, *Umjetnost antičkih mozaika na tlu današnje Bosne i Hercegovine / Ancient mosaics in the territory of Bosnia and Herzegovina*, Sarajevo.
BUSULADŽIĆ 2011.: Adnan Busuladžić, *Rimske vile u Bosni i Hercegovini / Roman Villas in Bosnia and Herzegovina*, Sarajevo.
BUSLADŽIĆ 2014. : Adnan Busladžić, *Antički željezni alat i oprema sa prostora Bosne i Hercegovine*, Sarajevo.
DOMIĆ KUNIĆ 2012.: Alka Domić Kunić, *Literary Sources Before the Marcomannic Wars*, in: *The Archaeology of Roman Southern Pannonia (The state of research and selected problems in the Croatian part of the Roman province of Pannonia)*, 29 – 71, Oxford.
DUŠANIĆ 2010. : Slobodan Dušanić, *Selected Essays in Roman History and Epigraphy*, Beograd.

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

DŽINO 2008a.: *Danijel Džino, Strabo 7.5 and imaginary Illyricum, Athenaeum – Studi Periodici di Letteratura e Storia dell' Antichita*, vol. 96, 173 — 192, Pavia

IMAMOVIĆ 1977.: *Enver Imamović, Antički kultni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine*, Sarajevo

MESİHOVIĆ 2011.: *Salmedin Mesihović, Plinijevske peregrinske civitates na prostoru današnje Bosne i Hercegovine / The Plinian peregrine civitates in the territory of present-day Bosnia-Herzegovina*, VAHD, Vol. 104, 55 — 78, Split.

MESİHOVIĆ 2014.: *Salmedin Mesihović, Proconsules, legati et praesides. Rimski namjesnici Ilirika, Gornjeg Ilirika i Dalmacije*, Sarajevo.

MESİHOVIĆ & ŠAČIĆ 2015. : *Salmedin Mesihović & Amra Šačić, Historija Ilira*, Sarajevo.

MIGOTTI et al. 2018 : *Roman Funerary Monuments of South-Western Pannonia in their Material, Social, and Religious Context* (Archaeopress Roman Archaeology), Archaeopress Archaeology.

KOVÁCS 2014.: *Péter Kovács, A history of Pannonia during the Principate*, Bonn.

PAŠKVALIN 2012.: *Veljko Paškvalin, Antički sepulkralni spomenici s područja Bosne i Hercegovine*, ANU BiH, Djela, LXXXIII, CBI 9, Sarajevo.

ŠAČIĆ 2016. : *Amra Šačić, Administrative Organization of Today's Bosnia and Herzegovina during the Roman Empire (I - III century)*, Filozofski fakultet u Ljubljani: rukopis doktorske disertacije, Ljubljana.

WOODMAN 1983.: *A.J. Woodman, Velleius Paterculus, The Caesarian and Augustan narrative*, Cambridge.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 621	Naziv predmeta: Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature)		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezan	Ukupan broj sati: 3 (45) Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Vježbe Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Izabrani nastavnik/ci		
Preduslov za upis:	Upisan prvi semestar doktorskog studija		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti proširuju postojeća i stiču nova znanja u kontekstu razumjevanja, interpretacije, kritike i analize djela moderne historiografije koja se bave tematikom klasičnih civilizacija Grčke i Rima, te historije rimskih provincije sa akcentom na proctor BIH u antičko doba. Jedan od ciljeva predmeta jeste sticanje vještine prepoznavanja stepena kvalitete faktografskih činjenica navedenih u tekstu zadanog naučnog rada.		
Tematske jedinice:	Kritička analiza prezetiranih rezultata istraživanja iz perioda austro-ugarske. Komparacija djela iz austrougarskog perioda sa radovima iz perioda kraljevine SHS / Jugoslavije. Renesansa antičkih istraživanja u periodu 1945 – 1992. Poslijeratna historiografija. Prostor BIH u antičko doba u svjetskoj historiografiji. Komparacija anglosaksonske i tradicionalne historiografije. Praćenje određenih antičkih događaja kroz prizmu savremene evropske historiografije. Praćenje određenih antičkih događaja kroz prizmu savremene američke historiografije.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti stiču znanje o metodama istraživanja prisutnih u savremenoj historiografiji. Kritičko čitanje literature. Vještine: Kritičko razumjevanje savremene regionalne i svjetske historiografije. Kompetencije: Student razvija kritički pristup historiografskim djelima.		
Metode izvođenja nastave:	Vanjaska i unutarnja kritika teksta, komparacija		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet

OPIS predmeta

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁵:</p>	<p>Ocjena je rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu. Ispit se sastoji od pismenog dijela (u formi eseja) i usmenog dijela.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo studenata • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar ponuđenih tema koje se odnose na analizu jednog zadanog izvora • završna provjera znanja (usmeni ispit) koji obuhvata gradivo koje je predviđeno silbusom <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura⁶:</p>	<p>Obavezna:</p> <p>Džino D. (2009b), <i>The Bellum Batonianum in Contemporary Historiographical Narratives</i>, <i>Arheološki radovi i rasprave</i>, vol.16, 29-45, ISSN 0570-8958, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb.</p> <p>Novaković P. (2014), <i>Historija arheologije u novim zemljama. Jugoistočne Evrope</i>, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo.</p> <p>Šaćić Beća A. (2020), <i>Bosna i Hercegovina u antičko doba u kontekstu zapadnobalkanske historiografije u prve dvije decenije 21.</i></p>

⁵Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

⁶Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

stoljeća, u : Prilozi o historiografiji Bosne i Hercegovine (2001-2017)
I.

Dopunska:

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 612	Naziv predmeta: <i>Latinski jezik</i>		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 4
Status: obavezan	Ukupan broj sati: 2(30) Predavanja 15 Vježbe 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje s osnovama latinske gramatike s težištem na vrste riječi i njihovu morfolgiju, te ovladavanje jezičnim strukturama radi stjecanja sigurnosti u primjeni usvojenih znanja. Povećanje mogućnosti i kvaliteta prevođenja s latinskog na materinji jezik.		
Tematske jedinice:	Morfolgija imenica i pridjeva, priloga, zamjenica, brojeva i glagola.		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> - Razlikovati dva službena latinska izgovora - Primijeniti pravilo o naglašavanju na svakom zadanom tekstu - Prepoznati, u tekstu označiti i imenovati imenske i jednostavne glagolske oblike - Razlikovati morfološke kategorije imena - Prevesti jednostavne rečenice - Pokazati postupak prevođenja latinske rečenice 		
Metode izvođenja nastave:	Usmeno izlaganje, čitanje i rad na tekstu, PP prezentacija, razgovor.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene ⁷ :	Kontinuirana provjera znanja (pismene provjere znanja gramatike i vokabulara); ocjenjivanje aktivnosti; usmeni ispit na kraju semestra.		
Literatura ⁸ :	<p>Obvezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Divković, M., <i>Latinsko-hrvatski rječnik</i>, Zagreb (višeputno pretiskivano); • Gortan, V. – Gorski, O. – Pauš, P., <i>Latinska gramatika</i>, Školska knjiga, Zagreb (višeputno pretiskivano). <p>Izvori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caesar, <i>De bello Gallico I 1-20</i> (<i>C. Iulii Caesaris: Commentarii Rerum Gestarum</i>. Vol. 1, ed. O. Seel, 1961); • Pročitati u prijevodu Caesarov <i>De bello Gallico</i>. <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gramatika hrvatskog, bosanskog ili srpskog jezika; • Prema konzultaciji s nastavnikom. 		

⁷ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

⁸ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL.HIS.622		Naziv predmeta: Starogrčki jezik (<i>Osnove grčkog jezika I</i>)	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 4
Status: obavezan		Ukupan broj sati: 30 Predavanja 15 Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati grčko pismo i glasovni sustav grčkog jezika, svladati morfologiju imenskih oblika te osnove konjugacijskog sustava (vremena i načini prezentske osnove), morfološki analizirati i prevesti na materinji jezik odabrane grčke tekstove te pritom ukazati na osnovne sintaktičke pojavnice u njima. Razviti i proširiti grčki vokabular. Pravilno čitanje i pisanje grčkih riječi te prepoznavanje i točna analiza morfoloških oblika unutar grčkog deklinacijskog i konjugacijskog sustava; na temelju toga snalaženje u predočenom grčkom tekstu, razumijevanje sadržaja i sposobnost samostalnog prijevoda jednostavnih rečenica na materinji jezik.		
Tematske jedinice:	Grčki alfabet (grafije i izgovor; transkripcija), fonologija i morfologija nominalnih tvorbi u grčkom jeziku: vrste riječi, vrste i osobitosti naglasaka, deklinacija imenica i pridjeva. Uvježbavaju se pravila pisanja, čitanja i izgovaranja, te prepoznavanje oblika prema osnovi i nastavku. Studenti trebaju svladati izgovor i akcentuaciju riječi te intonaciju rečenice. U prevođenju i gramatičkoj analizi zadanog teksta stavlja se naglasak određivanju padežnih oblika pojedinih deklinacija.		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> • primijeniti pravila o pisanju, čitanju i naglašavanju grčkih riječi • prepoznati morfološke oblike deklinacijskog i konjugacijskog sustava prema osnovi i nastavku • morfološki i sintaktički analizirati tekst na grčkome jeziku • prevesti grčki tekst na materinji jezik • prepoznati i opisati specifične kontekstualne, sadržajne i jezične osobine zadanih tekstova • proširiti i razviti upotrebu grčkog vokabulara 		
Metode izvođenja nastave:	Usmeno izlaganje, PowerPoint prezentacija, pisanje, diskusija, čitanje i rad na tekstu.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene ⁹ :	Kontinuirana provjera znanja (pismene provjere znanja gramatike i vokabulara, izrada zadaća); ocjenjivanje aktivnosti; usmeni ispit na kraju semestra.		

⁹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Literatura¹⁰:	<p>Obvezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Martinić-Jerčić, Z. – Matković, D., <i>Prometej</i>: udžbenik grčkog jezika za 1. i 2. godinu učenja, Školska knjiga, Zagreb, 2003; • Musić, A. – Majnarić, N., <i>Gramatika grčkog jezika</i>, Školska knjiga, Zagreb, ¹⁴1996; • Sabadoš, D. - Sironić, M. - Zmajlović, Z., <i>Grčka vježbenica</i>, Školska knjiga, Zagreb, ¹⁷2003; <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dukat, Z., <i>Gramatika grčkog jezika</i>, Školska knjiga, Zagreb (bilo koje izdanje); • Senc, S., <i>Grčko-hrvatski rječnik</i>, Naprijed, Zagreb (višekratno pretiskivano).
---------------------------------	--

¹⁰ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 613	Naziv predmeta: Njemački jezik I		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezan		Ukupan broj sati: 2 (30)	
		Predavanja Vježbe Seminar	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Na početku predavanja studenti se upoznaju ili ponavljaju osnove gramatike njemačkog jezika neophodne za razumijevanje ciljnih tekstova i upoznaju sa rječnicima njemačkog jezika koji postoje na tržištu i u biblioteci kao i sa online-rječnicima njemačkog jezika. Nakon toga na konkretnim publiciranim popularnim i esejističkim tekstovima na njemačkom jeziku studenti prepoznaju gramatičke fenomene i uče leksiku, posebno stručnu leksiku, upoznaju se sa tekstnim vrstama i njihovim jezičkim karakteristikama prevode tekstove usmeno i pismeno na njemački jezik.		
Tematske jedinice:	Povijest Jugoslavije		
Ishodi učenja:	Znanje: Njemački jezik A1.1.-A1.2 Vještine: Pismeno razumijevanje stručnih tekstova Kompetencije: osnovno čitanje i razumijevanje teksta		
Metode izvođenja nastave:	Rad sa stručnim tekstom na njemačkom jeziku		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹¹:	Čitanje, razumijevanje, komentar		
Literatura¹²:	Obavezna: Hansen-Kokoruš, R. et al. (2005): Njemačko-hrvatski univerzalni rječnik. Globus. Duden (2009): Universalwörterbuch. Duden. Dopunska: Helbig, G/Buscha, J. (2002): Deutsche Grammatike für den Fremdsprachenunterricht. Langenscheidt.		

¹¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

¹² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 620	Naziv predmeta: Rimaska civilizacija i ilirski svijet		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 10
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 5 sedmično (75)	
		Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 5 (75)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti stječu temeljna znanja o rimskom svijetu kroz njegovo 12 stoljetno postojanje, posebno u kontekstu odnosa i utjecaja prema ilirskom svijetu, koji se nalazio na znatno nižem kulturnom nivou razvitka. Ovladavanje ovim znanjem, studentu omogućava da sustavno razumije kulturološke i historijske procese (razvitke, prožimanja i sinkretiziranja) koji su se odvijali u doba kada se grčko-helenistički svijet nalazi na zalasku na području Mediterana, Europe i Zapadnog Balkana.		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje sa predmetom. Literatura. Značaj rimske klasične civilizacije i njena dostignuća. 2. Izvorna građa 3. Postanci rimske civilizacije. 4. Ilirski etnički kompleks (etnogeneza i politijogeneza). 5. Republika. 6. Agronidska kraljevina i rimsko – italjski svijet. 7. Delmatski ratovi. 8. Pohodi na Japodiju. 9. Osvajanje središnjeg i istočnog Balkana. 10. Oktavijanova kampanja. 11. Veliki Ilirski ustanak. 12. Dolabela i infrastrukturna izgradnja Ilirika. 13. Romanizacija. 14. Baština i nasljeđe rimsko – ilirskih odnosa.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti stječu temeljna znanja o rimskom svijetu kroz njegovo 12 stoljetno postojanje, posebno u kontekstu odnosa i utjecaja prema ilirskom svijetu, koji se nalazio na znatno nižem kulturnom nivou razvitka. Ovladavanje ovim znanjem, studentu omogućava da sustavno razumije kulturološke i historijske procese (razvitke, prožimanja i sinkretiziranja) koji su se odvijali u doba kada se grčko-helenistički svijet nalazi na zalasku na području Mediterana, Europe i Zapadnog Balkana. Vještine: Upotreba kritičkog aparata. Rad na izvornoj građi. Nastavne, pedagoške i didaktičke sposobnosti prenošenja znanja o rimskoj civilizaciji. Kompetencije: Prezentiranje usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara / naučnog rada. Motivacija za izučavanje, istraživanje i prezentiranje (i u naučnom, i u stručnom, i u medijskom i u nastavnom smislu) rimske klasične civilizacije.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i diskusija o pročitanim tekstovima.		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹³:</p>	<p>Ocjena je rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu. Ispit se sastoji od pismenog dijela (u formi eseja) i usmenog dijela.</p> <p>Prisustvo na nastavi 10 bodova = 10 % ocjene Aktivnost na nastavi 10 bodova = 10 % ocjene Esej/referat/seminar 10 bodova = 10 % ocjene Polusemestralni ispit 25 bodova = 25 % ocjene Završni ispit 45 bodova = 45 % ocjene</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • Aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • Seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar nastavnih oblasti rimske klasične civilizacije. • Parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Usmeni ispit sa gradivom iz prvih sedam tematskih jedinica. • Završna provjera znanja. Pismeni i usmeni ispit koji obuhvata materiju iz svih oblasti izučavanja nastavnog predmeta.
<p>Literatura¹⁴:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Salmedin Mesihović, <i>ORBIS ROMANVS (Udžbenik za historiju klasične rimske civilizacije)</i>, Sarajevo, 2015. 2. Oksfordska istorija Rimskog sveta, Beograd, 1999. 3. D. Brujić, <i>Vodič kroz svet antike</i>, Beograd, 2002. 4. E. Gibon, <i>Opadanje i propast Rimskog carstva</i>, Beograd 1996; 5. Miroslava Mirković, <i>Rimska država pod kraljevima i u doba Republike (753.- 27 pre Hr.)</i>. <i>Historija i institucije</i>, Beograd: Dosije, 2002 6. Miroslava Mirković, <i>Rimska država u doba principata i dominata (27. pre Hr.-337. n.e.)</i>, <i>Od Avgusta do Konstantina</i>, Beograd: Dosije, 2003.

¹³ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

¹⁴ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj Internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet

OPIS predmeta

7. N. A. Maškin, *Istorija Starog Rima*, Beograd 1951.
8. Petar Tomić, *Poviest rimska do careva, I dio, Od osnutka Rima do obiju Graccha*, Matica Hrvatska, Zagreb 1884.
9. Petar Tomić, *Poviest rimska do careva, II dio, Od obiju Graccha do cara Augusta*, Matica Hrvatska, Zagreb 1885.
10. P. Grimal, *Rimska civilizacija*, Beograd 1968.

Dopunska:

1. Luigi Pareti i suradnici Paolo Brezzi i Luciano Petech, *Stari svijet od 1200 god. pr. n. e. do 500 god. pr. n. e.*, Edicija Historija čovječanstva, kulturni i naučni razvoj, svezak II, knjiga 1., Zagreb : Naprijed, 1967
2. Luigi Pareti i suradnici Paolo Brezzi i Luciano Petech, *Stari svijet od 500 god. pr. n. e., do početka nove ere*, Edicija Historija čovječanstva, kulturni i naučni razvoj, svezak II, knjiga 2., Zagreb : Naprijed, 1967
3. Luigi Pareti i suradnici Paolo Brezzi i Luciano Petech, *Stari svijet od početka nove ere do 500 god. n. e.*, Edicija Historija čovječanstva, kulturni i naučni razvoj, svezak II, knjiga 3., Zagreb : Naprijed, 1967.
4. MESIHOVIĆ & ŠAČIĆ 2015. : Salmedin Mesihović & Amra Šaćić, *Historija Ilira*, Sarajevo.
5. Grupa autora 1966. : *Kulturna istorija BiH*, Sarajevo (poglavlja E.Pašalić i Đ. Basler).
6. CABANES 2002. : Pierre Cabanes, *Iliri od Bardileja do Gencija*, Split.
7. WILKES 2001: J. J. Wilkes, *Iliri*, Split.
8. STIPČEVIĆ 1989.: Aleksandar Stipčević, *Iliri – povjest, život, kultura*, Zagreb.

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta : FIL HIS 710	Naziv predmeta: Antičko doba na prostoru današnje Bosne i Hercegovine		
Ciklus: III	Godina:	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 9
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 5(75) Predavanja 5 sedmično	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznati studenta sa antičkom prošlošću prostora današnje Bosne i Hercegovine, njenom historijom i materijalnim ostacima, kao i prostora Balkana.		
Tematske jedinice: (po potrebi izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stanje naseljenosti, rasprostranjenost ilirskih plemena na prostoru Balkana prije dolaska Rimljana. 2. Grčko prisustvo i tragovi na području Bosne i Hercegovine 3. Dolazak Rimljana na prostor Balkana (ratna dešavanja, ilirski ratovi, formiranje vlasti) 4. Komunikacije, utvrde, vojni objekti 5. Seoska naselja 6. Urbana naselja 7. Religijske prilike na prostoru Bosne i Hercegovine I 8. Religijske prilike na prostoru Bosne i Hercegovine II 9. Ostaci arhitekture na tlu Bosne i Hercegovine I 10. Ostaci arhitekture na tlu Bosne i Hercegovine II 11. Najvažnije okolnosti i materijalni ostaci na području rimske provincije Dalmacije izvan područja današnje Bosne i Hercegovine I 12. Najvažnije okolnosti i materijalni ostaci na području rimske provincije Dalmacije izvan područja današnje Bosne i Hercegovine II 13. Stanje u susjednim provincijama Meziji i Dardaniji. 14. Antička privreda na području Bosne i Hercegovine 15. Period kasne antike i ostaci na tlu Bosne i Hercegovine		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studenti stječu temeljna znanja o antičkom periodu na prostorima današnje Bosne i Hercegovine i šire Balkana, odnosno ilirskih provincija Rimskog Carstva. Ovladavanje ovim znanjem, studentu omogućava da suštinski razumije kulturološke i historijske procese (razvitke, prožimanja i sinkretiziranja) koji su se odvijali u ovom prvom historijskom periodu na našim prostorima. Cilj predmeta je upoznati studente sa domaćom kulturno-historijskom baštinom iz perioda rimske vladavine na području današnje Bosne i Hercegovine.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Kako će budući stručnjaci u najvećem procentu radeći u specijaliziranim muzejskim ustanovama, službama zaštite ili institutima primarno se baviti domaćom historijom, te će se susretati sa domaćim pokretnim</p>		

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>materijalom i rimskim objektima ishod učenja se primarno odnosi na njihovo osposobljavanje i sticanje kompetencija koji će učiniti da na stručan način mogu interpretirati arheološke artefakte i lokalitete na koji se nađe, odnosno iste tumačiti u sklopu historijskih, političkih i vojnih procesa u antičko doba na našem tlu.</p> <p><i>Vještine:</i> Student dobija kompetencije i sposobnosti tumačenja podataka, može donositi sudove o naučnim pitanjima, ima izgrađene vještine za samostalno obavljanje naučnih pitanja i temelj za buduće samousmjeravanje.</p>																
Metode izvođenja nastave:	<p>predavanje, seminari i konsultativna nastava, te diskusija o pročitanim tekstovima</p>																
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹⁵:	<p>Način polaganja ispita i provjere znanja: Ocjena je rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu. Ispit se sastoji od pismenog dijela (u formi eseja ili pitanja) i usmenog dijela.</p> <p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="422 1025 1356 1187"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarski rad Student će tokom semestra da odabere temu, koju će pod nadzorom predmetnog nastavnika obraditi, te je u zadnjoj sedmici nastave javno prezentovati. • Završna provjera znanja: Usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra <p>Napomena: Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	50	50	2.	Završna provjera znanja	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Seminarski rad	50	50														
2.	Završna provjera znanja	50	50														
Ukupno: 100 bodova			100%														
Literatura¹⁶:	<p>Obavezna literatura:</p> <p>1. Simpozijum o Ilirima u antičko doba, ANU BiH, Posebna izdanja Knjiga V,</p>																

¹⁵ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

¹⁶ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

- CBI 2, Sarajevo 1966;
3. Ivo Bojanovski, *Bosna i Hercegovina u antičko doba*, ANU BiH, Djela, LXVI, CBI, 6. 1988.
    4. Ivo Bojanovski, *Dolabelin sistem cesta u rimskoj provinciji Dalmaciji*, Sarajevo 1974.
  5. Aleksandar Stipčević, *Iliri, povijest, život, kultura*, I (1974) i II dopunjeno izdanje (1989), Zagreb.
  6. J.J., Wilkes, *Iliri*, Split, 2001. Napomena : samo odgovarajuća poglavlja, ne čitavu knjigu...
  7. Enver Imamović, *Antički kulturni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine*, Sarajevo, 1977.
  8. Enver Imamović, *Srebrenica i okolica u rimsko doba*, ČGT 17, Tuzla, 2002, 1-31 .
  9. Aleksandar Stipčević, *Kulturni simboli kod Ilira*, ANU BiH, Posebna izdanja, XIV, CBI 10, 1981
  10. Simpozijum «Duhovna kultura Ilira», ANU BiH, Posebna izdanja, LXVII, CBI 11. , Sarajevo, 1984
  11. Esad Pašalić, *Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini*, Zemaljski muzej, Sarajevo. 1960
  12. Esad Pašalić, *Sabrano djelo*, Sarajevo, 1975. 11. *Kulturna istorija BiH*, Sarajevo, 1966 (poglavlje o antičkom i kasnoantičkom periodu)
  13. Ante Škegro, *Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije*. Zagreb, 1999.
    14. Adnan Busuladžić, *Rimske vile u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo 2011.
    15. Adnan Busuladžić *Umjetnost antičkih mozaika na tlu Bosne i Hercegovine*. Sarajevo, 2008.
  16. Veljko Paškvalin, *Antički sepulkralni spomenici s područja Bosne i Hercegovine*, Sarajevo 2012.
  17. Adnan Busuladžić, *Antički željezni alat i oprema sa prostora Bosne i Hercegovine*, Sarajevo 2015.
  18. Irma Čremošnik, *Nošnja na rimskim spomenicima u Bosni i Hercegovini*, GZM, Sarajevo, 1963, 117-121
  19. Adnan Busuladžić, *Rimski medicinski, veterinarski i farmaceutski*

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

- instrumenti, kozmetička i ženska lična oprema iz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, Godišnjak CBI, Sarajevo, 2015, 169-233*
20. Salmedin Mesihović, *Dolabelino doba*, Godišnjak CBI, Sarajevo 2010, 99-123
21. Arheološki leksikon Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1988.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 711		Naziv predmeta: METODOLOGIJA (PISANJE HISTORIJSKOG RADA)	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 3 (45)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je metodološki osposobiti studenta za razumijevanje nastanka i razvoja historiografije i međusobne povezanosti društveno-političkog konteksta i historiografskih narativa (u 19. i 20. stoljeću) te propitivanje mogućnosti za komparativna historijska istraživanja.		
Tematske jedinice:	Uvod u razmatranje pojmova historije, historiografije, metodologije i pisanja historijskog rada. Prihvaćena tradicija: prosvjetiteljstvo i problem historijske svijesti. Četiri vrste „realizma“ u historijskom pisanju devetnaestog vijeka. Odbacivanje „realizma“ u filozofiji historije kasnog devetnaestog vijeka. Od klasičnog istorizma do historije kao analitičke društvene nauke: historija kao naučna disciplina, historija kao društvena nauka. Od istorijske socijalne nauke do „lingvističkog preokreta“: od povratka pripovijedanju do „lingvističkog preokreta“ – kraj historije kao nauke? Komparativna historija: izazovi i mogućnosti. Historijska poredba: metode, zadaci i problemi. Upotrebe komparativne historije u makrosocijalnom ispitivanju. Transkulturalna uporedna historijska znanost. Mnogostruke modernosti.		
Ishodi učenja:	Po okončanom kolegiju studenti razumiju međusobnu povezanost i uvjetovanost društveno-političkog konteksta i različitih historiografskih narativa a stečena znanja, vještine i kompetencije primjenjuju u vlastitom naučno-istraživačkom radu.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i diskusije		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹⁷:	Studenti u toku semestra pišu rad na zadatu temu, učestvuju u diskusijama i završnom razgovoru čime se formira ocjena rada kako slijedi: a) individualni rad studenata (esej cca. 20 stranica teksta) u vrijednost 50 bodova b) učešće u diskusijama u vrijednosti 25 bodova c) završni razgovor u vrijednosti 25 bodova		
Literatura¹⁸:	Obavezna: 1. Georg G. Iggers, <i>Istorijska nauka u 20. veku</i> . Beograd: Arhipelag, 2014. 2. Hejden Vajt, <i>Metaistorija: Istorijska imaginacija u Evropi devetnaestoga vijeka</i> . Podgorica: CID, 2011. 3. Drago Roksandić (ur.), <i>Uvod u komparativnu historiju</i> . Zagreb: Golden Marketing – Tehnička knjiga, 2004.		

¹⁷ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

¹⁸ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

4. Claus, Peter & Marriot, John, *History: An Introduction to Theory, Method and Practice*, Second Edition, Routledge, Milton Park, Abingdon, Oxon, 2017.

Dopunska:

1. Po preporuci nastavnika.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 716		Naziv predmeta: Starogrčki jezik (<i>Osnove grčkog jezika II</i>)	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 4
Status: obavezan		Ukupan broj sati: 30 Predavanja 15 Vježbe 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema. Za polaganje ovog predmeta potrebno je položiti <i>Osnove grčkog jezika I</i> .		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Pravilno čitanje i pisanje grčkih riječi te prepoznavanje i točna analiza morfoloških oblika unutar grčkog konjugacijskog i deklinacijskog sustava; na temelju toga snalaženje u predočenom grčkom tekstu, razumijevanje sadržaja i sposobnost samostalnog prijevoda jednostavnih rečenica na materinji jezik.		
Tematske jedinice:	Nastavlja se s tumačenjem i uvježbavanjem morfologije nominalnih tvorbi u grčkom jeziku: deklinacija i upotreba zamjenica i brojeva. Morfološke kategorije grčkog glagola; Uvježbava se korektno čitanje i pisanje grčkih riječi i prepoznavanje oblika prema osnovi i nastavku. U prevođenju i gramatičkoj analizi zadanog teksta stavlja se naglasak na određivanju oblika pojedinih glagolskih osnova.		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> • primijeniti pravila o pisanju, čitanju i naglašavanju grčkih riječi • prepoznati morfološke oblike deklinacijskog i konjugacijskog sustava prema osnovi i nastavku • morfološki i sintaktički analizirati tekst na grčkome jeziku • prevesti grčki tekst na materinji jezik • prepoznati i opisati specifične kontekstualne, sadržajne i jezične osobine zadanih tekstova • proširiti i razviti upotrebu grčkog vokabulara. 		
Metode izvođenja nastave:	Usmeno izlaganje, PowerPoint prezentacija, pisanje, diskusija, čitanje i rad na tekstu.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene ¹⁹ :	Kontinuirana provjera znanja (pismene provjere znanja gramatike i vokabulara, izrada zadaća); ocjenjivanje aktivnosti; usmeni ispit na kraju semestra.		
Literatura ²⁰ :	Obvezna: <ul style="list-style-type: none"> • Martinić-Jerčić, Z. – Matković, D., <i>Prometej</i>: udžbenik grčkog jezika za 1. i 2. godinu učenja, Školska knjiga, Zagreb, 2003; • Musić, A. – Majnarić, N., <i>Gramatika grčkog jezika</i>, Školska knjiga, Zagreb, ¹⁴1996; • Sabadoš, D. - Sironić, M. - Zmajlović, Z., <i>Grčka vježbenica</i>, Školska knjiga, Zagreb, ¹⁷2003; 		

¹⁹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

²⁰ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Dopunska:

- Dukat, Z., *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb (bilo koje izdanje);
- Senc, S., *Grčko-hrvatski rječnik*, Naprijed, Zagreb (višeputno pretiskivano).

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 623		Naziv predmeta: Njemački jezik II	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezan		Ukupan broj sati: 2 (30) Predavanja Vježbe Seminar	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je usvajanje i uvježbavanje gramatike i leksike njemačkog jezika na primjerima naučnih tekstova koji se tiču povijesti BiH u 19. i 20. vijeku kroz tektove na njemačkom jeziku te povijesnog odnosa zemalja njemačkog govornog područja i BiH.		
Tematske jedinice:	Povijest Bosne i Hercegovine		
Ishodi učenja:	Znanje: Njemački jezik A2.1.-A2.2 Vještine: Pismeno razumijevanje stručnih tekstova Kompetencije: osnovno čitanje i razumijevanje teksta		
Metode izvođenja nastave:	Rad sa stručnim tekstom na njemačkom jeziku		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene²¹:	Čitanje, razumijevanje, komentar		
Literatura²²:	Obavezna: Hansen-Kokoruš, R. et al. (2005): Njemačko-hrvatski univerzalni rječnik. Globus. Duden (2009): Universalwörterbuch. Duden. Dopunska: Helbig, G/Buscha, J. (2002): Deutsche Grammatike für den Fremdsprachenunterricht. Langenscheidt.		

²¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

²² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

HISTORIJA SREDNJOVJEKOVNE BOSNE

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
I	Istočno-centralna Evropa u srednjem vijeku	5 (75)	12	FIL HIS 614
I	Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature)	3 (45)	7	FIL HIS 615
I	Metodologija (Stanje izvora i rad na izvorima)	3 (45)	7	FIL HIS 625
I	Staroslavenski jezik	2 (30)	4	FIL HIS 616
		13 (195)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
II	Crkva bosanska	5 (75)	10	FIL HIS 624
II	Topografija srednjovjekovne Bosne	5 (75)	11	FIL HIS 713
II	Metodologija (Pisanje historijskog rada)	3 (45)	5	FIL HIS 711
II	Bosanska redakcija staroslavenskog jezika	2 (30)	4	FIL HIS 626
		15 (225)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
III	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 719
III	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 712
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
IV	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 720
IV	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 721
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
V	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 810
V	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 811
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
VI	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 820
VI	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 821
		12 (180)	30	

UKUPNO

1140 180

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 614		Naziv predmeta: Istočno-centralna Evropa u srednjem vijeku	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 12
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 5 (75)	
		Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 5 Vježbe Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ***	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti stječu osnovna znanja o povijesti istočno-centralne Europe, regije smještene između europskog istoka i zapada, nastanjene pretežno Slavenima sa mnogim zajedničkim crtama u političkom, crkvenom i kulturnom razvoju. Posebno će biti aktualizirano pitanje mjesta srednjovjekovne Bosne u cjelini razvoja ove regije.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Povijesno-kulturološke konstituente istočno-centralne Europe, kao prijelazne zone europske kulture. 2. Geografske zone istočno-centralne Europe. 3. Diferenciranje pomodnih pojmova: zapadna, zapadno-centralna, istočno-centralna i istočna Europa. 4. Zapadni i južni Slaveni. 5. Carstvo Karla Velikog: "rođenje" Europe. 6. Mozaik zemalja istočno-centralne Europe. 7. Istočna i zapadna Crkva u istočno-centralnoj Europi: povijest granice. 8. Dinastička (politička) povijest. 9. Corona regni i vladarski kult. 10. Predstavnička tijela. 11. Dvorska i pučka kultura. 12. Faktori kulturne integracije: pismenost, crkveni redovi, rudari Sasi, mediteranski trgovci, umjetnički stilovi, pogrebna arhitektura, viteštvo, heraldika, sfragistika, numizmatika. 13. Srednjovjekovna Bosna u kulturnoj slici istočno-centralne Europe. 14. Jugoistočna Europa – istočno-centralna Europa: razdvajanje puteva u drugoj polovici XV. stoljeća. 15. Smjena kulturoloških obrazaca. 		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Ishodi učenja:	<p>Znanje: Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva</p> <p>Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Sposobnost detektovanja ideoloških narativa (i drugih konstrukata) u historiografiji i njihove dekonstrukcije. Sposobnost istraživanja, kompariranja, stvaranja, analize i sinteze.</p> <p>Kompetencije: Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa. Osposobljenost za samostalno stvaranje.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i diskusija o pročitanim tekstovima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene²³:	Pismeni ispit u formi eseja po završetku predmeta. Ocjena je rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu.
Literatura²⁴:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jean W. Sedlar, <i>East Central Europe in the Middle Ages 1000-1500. A History of East Central Europe</i>, Volume III, Editors P. F. Sugar-D. W. Treadgold, University of Washington Press, Seattle&London, 1994. 2. Francis Dvornik, <i>The making of Central and Eastern Europe</i>, The Polish Research Centre LTD, London, 1949. 3. Oskar Halecki, <i>Borderlands of Western Civilization. A History of East Central Europe</i>, The Ronald Press Company, New York, 1952. <p>Dopunska: Svakom studentu će na početku semestra biti definirana dopunska literatura u zavisnosti od istraživačkog područja namjeravane teme doktorske disertacije.</p>

²³ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

²⁴ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 615	Naziv predmeta: Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature)		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 7
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 3 (45) Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 3 Vježbe Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ukazati na osnovnu literaturu koja na najbolji način pokazuje novije tendencije u razvoju historiografije.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Dva su temeljna pravca na kojima će se odvijati nastava u okviru ovoga predmeta: Prvi pravac - ukazivanje na novije teorije i metode komparativnog pristupa izučavanju povijesnih fenomena, Drugi pravac - praktično vježbanje kritičkoga pristupa literaturi. Svaki polaznik studija će u saradnji sa nastavnikom pripremiti jedan rad u kojemu će se analizirati različiti pristupi u literaturi o istom povijesnom fenomenu. Na taj način će polaznici praktično izoštravati kritički pristup literaturi, te učiti kako se piše naučni rad.		
Ishodi učenja:	Znanje: Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Sposobnost detektovanja ideoloških narativa (i drugih konstrukata) u historiografiji i njihove dekonstrukcije. Sposobnost istraživanja, kompariranja, stvaranja, analize i sinteze. Kompetencije: Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa. Osposobljenost za samostalno stvaranje.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i diskusija o pročitanim tekstovima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene²⁵:	Pismeni ispit u formi eseja po završetku predmeta. Ocjena je rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu.
Literatura²⁶:	Obavezna: 1. Pavo Živković, <i>Bibliografija objavljenih izvora i literature o srednjovjekovnoj Bosni, Zavičajni muzej, Travnik, 1982.</i> 2. <i>Savjetovanje o historiografiji Bosne i Hercegovine (1945-1982)</i> , ANUBiH, Posebna izdanja, knj. LXV, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 12, Sarajevo, 1983. 3. Esad Kurtović, <i>Historiografska literatura o srednjovjekovnoj Bosni objavljena u zemlji i inostranstvu</i> , Prilozi 29, Sarajevo, 2000, 49-88. Dopunska: Svakom studentu će na početku semestra biti definirana dopunska literatura u zavisnosti od istraživačkog područja namjeravane teme doktorske disertacije.

²⁵ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

²⁶ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 625		Naziv predmeta: Metodologija (Stanje izvora i rad na izvorima)	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 7
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 3 (45) Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 3 Vježbe Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Metodologija (stanje izvora i rad na izvorima)		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Uvodna razmatranja; važnost i uloga izvorne građe u istraživačkom radu historičara; klasifikacija izvora; domaći i strani izvori; neobjavljeni i objavljeni izvori; metode rada sa izvorima; rad u arhivu; fondovi arhivske građe; prikupljanje arhivske građe; individualni rad sa kandidatom - konsultacije.		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva</p> <p>Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Sposobnost detektovanja ideoloških narativa (i drugih konstrukata) u historiografiji i njihove dekonstrukcije. Sposobnost istraživanja, kompariranja, stvaranja, analize i sinteze.</p> <p>Kompetencije: Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa. Osposobljenost za samostalno stvaranje.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i diskusija o pročitanim tekstovima.		
Metode provjere	Pismeni ispit u formi eseja po završetku predmeta. Ocjena je		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

znanja sa strukturom ocjene²⁷:	rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu.
Literatura²⁸:	Obavezna: 1. Jakov Stipišić, <i>Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi. Latinska paleografija. Opća diplomatika. Kronologija</i> , Zagreb, 1972. 2. Adriano Capelli, <i>Lexicon Abreviaturarum</i> , J.J. Weber, Leipzig, 1928. 3. Josip Gelčić, <i>Dubrovački arhiv</i> , GZM, knj. XXII, Sarajevo, 1910, 337-388. 4. Stjepan Antoljak, <i>Izvori za historiju naroda Jugoslavije - Srednji vijek</i> , Zadar, 1978. Dopunska: Svakom studentu će na početku semestra biti definirana dopunska literatura u zavisnosti od istraživačkog područja namjeravane teme doktorske disertacije.

²⁷ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

²⁸ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 616		Naziv predmeta: Staroslavenski jezik	
Ciklus: III	Godina: prva	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezan		Ukupan broj sati: 30 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 15 Vježbe Seminar: 15 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ***	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kolegij ima za cilj upoznavanje s osnovama općeslavenske pisane kulture.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<p>Nastanak pisma za staroslavenski jezik</p> <p>Ćirilometodska misija</p> <p>Vježbe čitanja i transkripcije</p> <p>Staroslavenske abrevijature</p> <p>Uvod u deklinacije</p> <p>Napomene o pridjevima</p> <p>Tvorba prezenta</p> <p>Napomene o glagolskom sistemu: aorist i aktivni participi</p> <p>Zamjenička deklinacija</p> <p>Deklinacija pridjeva određenog vida</p> <p>Iz sintakse: supinske konstrukcije; participska konstrukcija dativ apsolutni</p>		
Ishodi učenja:	<p><u>Znanje:</u> Na temelju znanja koja se stječu na ovom kolegiju studenti će moći čitati i interpretirati staroslavenske tekstove.</p> <p><u>Vještine:</u> Adekvatna interpretacija slavenskih tekstova srednjovjekovnog razdoblja.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Sposobnost uočavanja interpretiranja i vrednovanja stilskih obrazaca knjiškog jezika u slavenskim dokumentima srednjovjekovnog razdoblja.</p>		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Metode izvođenja nastave:	Na predavanjima se predstavlja gramatička struktura staroslavenskog jezika. Na seminarima tekstovi se analiziraju na paleografskoj i lingvističkoj razini, transliteriraju se i prevode na savremeni jezik.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene²⁹:	Pohađanje nastave i redovno obavljanje zadataka – transliteracije tekstova, gramatičke analize i jezičke adaptacije. Ispit se sastoji iz dva dijela: (1) pismena provjera stečenog znanja iz gramatičkih i paleografskih osobitosti i (2) usmeni dio na kojem se čita, gramatički analizira i prevodi kraći odlomak teksta.
Literatura³⁰:	Obavezna: 1. Svetozar Nikolić, <i>Staroslovenski jezik</i> , 2. izdanje, Bard-fin, Beograd – Romanov, Banja Luka, 2008. 2. Stjepan Damjanović, <i>Staroslavenski glasovi i oblici</i> , Hrvatska sveučilišna naklada, 2005. 3. Old Church Slavonic Online by Todd B. Krause and Jonathan Slocum: http://www.utexas.edu/cola/centers/lrc/eicool/oesol-0-X.html Dopunska: 1. Horace G. Lunt, <i>Old Church Slavonic grammar</i> , Mouton de Gruyter: Berlin-New York 2001 2. Nicolina Trunte, <i>Staroslavenska riječ</i> , Alfa, Zagreb, 2020. 3. Mateo Žagar, <i>Grafolingvistika srednjovjekovnih tekstova</i> , Biblioteka Theoria, Matica Hrvatska, Zagreb, 2007. 4. TITUS project (staroslavenski tekstovi) http://titus.fkirdg1.uni-frankfurt.de/texte/etcs/slav/aksl/marianus/maria.htm?maria001.htm 5. P. M. Цейтлин, Р. Вечерка, Э. Благова, <i>Старославянский словарь (по рукописям X–XI веков)</i> , Славянский институт Академии наук Чешской Республики, Институт славяноведения и балканистики Российской Академии наук, Москва, 1994. dostupan na: https://ksana-k.ru/?p=803

²⁹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

³⁰ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 624		Naziv predmeta: Crkva bosanska	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 10
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 5 (75)	
		Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 5 Vježbe Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznati polaznike s jednom od najsloženijih tema bosanske srednjovjekovne historije o kojoj i danas postoje mnoga neslaganja među historičarima. Budući da je literatura o njoj gotovo nepregledna, polaznici bi se upoznali s historiografskim dometima.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Crkvena i vjerska pripadnost u srednjem vijeku kao utočište i zaštita ili neka svi budu jedno. - Kršćani na drugi način, neshvaćeni i neprihvaćeni paralelni svijet. - Kad nema Bosanske biskupije može i Crkva bosanska (nastanak). - Crkva bosanska unatoč svemu apostolska i dualistička (u očima suvremenika). - Vjera rimska i vjera bosanska, kršćanstvo na dva načina nije isto. - Redovnici vjere bosanske i vjere rimske u bosanskom društvu (pojašnjenje). - Crkva u društvu (utjecaj), društvo u crkvi (spasiti dušu ili zbrinuti tijelo). 		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva</p> <p>Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Sposobnost detektovanja ideoloških narativa (i drugih</p>		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>konstrukata) u historiografiji i njihove dekonstrukcije. Sposobnost istraživanja, kompariranja, stvaranja, analize i sinteze.</p> <p>Kompetencije: Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa (na primjerima društvenih promjena i nacionalizacije bosanskohercegovačkog stanovništva). Osposobljenost za samostalno stvaranje.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i diskusija o pročitanim tekstovima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene³¹:	Pismeni ispit u formi eseja po završetku predmeta. Ocjena je rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu.
Literatura³²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šidak Jaroslav, <i>Studije o Crkvi bosanskoj i bogumilstvu</i>, Zagreb, 1975. 2. Ćirković Sima, <i>Bosanska crkva u bosanskoj državi, Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine</i>, I, Sarajevo, 1987, 191-254. 3. Ćošković Pejo, <i>Crkva bosanska u XV stoljeću</i>, Sarajevo, 2005. <p>Dopunska: Svakom studentu će na početku semestra biti definirana dopunska literatura u zavisnosti od istraživačkog područja namjeravane teme doktorske disertacije.</p>

³¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

³² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 713		Naziv predmeta: Topografija srednjovjekovne Bosne	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 10
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 5 (75)	
		Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 5 Vježbe Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj predmet definira topografiju kao značajan prostor za izučavanje historije srednjovjekovne Bosne. Polaznici će se upoznati sa raznolikom izvornom podlogom koja presuđuje u radu na topografiji, različitim metodama i modelima rada na prezentaciji i interpretaciji prikupljenih podataka. Praktičnim radom na temi iz topografije srednjovjekovne Bosne polaznici pokazuju svoju osposobljenost za samostalan rad.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Značaj istraživanja u modernoj historiografiji. - Izvori za izučavanje topografije srednjovjekovne Bosne. - Karakteristike podneblja i utjecaji sredine na razvoj ljudskih zajednica. - Definiranje pojmova povezanih za društveno djelovanje na određenom prostoru (državna i društvena organizacija na primjeru porodice, roda, župe, veleposjeda i naselja u srednjovjekovnoj Bosni). - Praktična primjena. 		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva</p> <p>Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Sposobnost detektovanja ideoloških narativa (i drugih konstrukata) u historiografiji i njihove dekonstrukcije. Sposobnost istraživanja, kompariranja, stvaranja, analize i sinteze.</p>		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet

OPIS predmeta

	Kompetencije: Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa. Osposobljenost za samostalno stvaranje.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i diskusija o pročitanim tekstovima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene³³:	Pismeni ispit u formi eseja po završetku predmeta. Ocjena je rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu.
Literatura³⁴:	Obavezna: 1. Pavao Anđelić, <i>Studije o teritorijalno-političkoj organizaciji srednjovjekovne bosanske države</i> , Sarajevo, 1982. 2. <i>Лексикон српског средњег века</i> , Knowledge, Београд 1997. Dopunska: Svakom studentu će na početku semestra biti definirana dopunska literatura u zavisnosti od istraživačkog područja namjeravane teme doktorske disertacije.

³³ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

³⁴ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 711	Naziv predmeta: METODOLOGIJA (PISANJE HISTORIJSKOG RADA)		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 3 (45)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je metodološki osposobiti studenta za razumijevanje nastanka i razvoja historiografije i međusobne povezanosti društveno-političkog konteksta i historiografskih narativa (u 19. i 20. stoljeću) te propitivanje mogućnosti za komparativna historijska istraživanja.		
Tematske jedinice:	Uvod u razmatranje pojmova historije, historiografije, metodologije i pisanja historijskog rada. Prihvaćena tradicija: prosvjetiteljstvo i problem historijske svijesti. Četiri vrste „realizma“ u historijskom pisanju devetnaestog vijeka. Odbacivanje „realizma“ u filozofiji historije kasnog devetnaestog vijeka. Od klasičnog istorizma do historije kao analitičke društvene nauke: historija kao naučna disciplina, istorija kao društvena nauka. Od istorijske socijalne nauke do „lingvističkog preokreta“: od povratka pripovijedanju do „lingvističkog preokreta“ – kraj historije kao nauke? Komparativna historija: izazovi i mogućnosti. Historijska poredba: metode, zadaci i problemi. Upotrebe komparativne historije u makrosocijalnom ispitivanju. Transkulturalna uporedna historijska znanost. Mnogostruke modernosti.		
Ishodi učenja:	Po okončanom kolegiju studenti razumiju međusobnu povezanost i uvjetovanost društveno-političkog konteksta i različitih historiografskih narativa a stečena znanja, vještine i kompetencije primjenjuju u vlastitom naučno-istraživačkom radu.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i diskusije		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene³⁵:	Studenti u toku semestra pišu rad na zadatu temu, učestvuju u diskusijama i završnom razgovoru čime se formira ocjena rada kako slijedi: d) individualni rad studenata (esej cca. 20 stranica teksta) u vrijednost 50 bodova e) učešće u diskusijama u vrijednosti 25 bodova f) završni razgovor u vrijednosti 25 bodova		
Literatura³⁶:	Obavezna: 5. Georg G. Iggers, <i>Istorijska nauka u 20. veku</i> . Beograd: Arhipelag, 2014. 6. Hejden Vajt, <i>Metaistorija: Istorijska imaginacija u Evropi devetnaestoga vijeka</i> . Podgorica: CID, 2011. 7. Drago Roksandić (ur.), <i>Uvod u komparativnu historiju</i> . Zagreb: Golden Marketing – Tehnička knjiga, 2004.		

³⁵ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

³⁶ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

8. Claus, Peter & Marriot, John, *History: An Introduction to Theory, Method and Practice*, Second Edition, Routledge, Milton Park, Abingdon, Oxon, 2017.

Dopunska:

2. Po preporuci nastavnika.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 626	Naziv predmeta: Bosanska redakcija staroslavenskog jezika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezan		Ukupan broj sati: 30	
		<p>Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: <u>Predavanja:</u> 15 Vježbe <u>Seminar:</u> 15 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ... </p>	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kolegij ima za cilj upoznavanje s pisanom kulturom u srednjovjekovnoj bosanskoj državi. Koristan je studentima koji biraju temu doktorske disertacije iz razdoblja srednjovjekovne pismenosti.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Pisani tekst i književni tekst – metodološka razgraničenja; razlike u shvatanju književnog fenomena u različitim epohama.		
	Uvod u interpretaciju: složenost korpusa srednjovjekovnih pisanih spomenika; metodologija istraživanja.		
	Pisani jezik od 12. do kraja 15. stoljeća ; model jezičkog izraza srednjovjekovnog jezika: jezik religijskih tekstova; pitanje utjecaja glagoljskih predložaka.		
	Bosanski rukopisni kodeksi južnoslavenske redakcije staroslavenskoga jezika; fonetske i ortografske karakteristike bosanske redakcije stsl. jezika; morfološke crte bosanske redakcije – utjecaj narodnoga jezika.		
Ishodi učenja:	Leksičke i sintaksičke karakteristike bosanskih srednjovjekovnih rukopisa.		
	Jezičke karakteristike glosa u Srećkovićevom evanđelju; pitanje apokrifnih tekstova na području srednjovjekovne Bosne.		
	Znanje: Na temelju znanja koja se stječu na ovom kolegiju studenti će moći čitati i tumačiti srednjovjekovne bosanske tekstove. Vještine: Poznavanje i primjena istraživačkih metoda iz oblasti historije jezika. Kompetencije: Adekvatna interpretacija tekstova pisanih na književnom jeziku srednjovjekovnog razdoblja.		
Metode izvođenja nastave:	<u>Predavanja</u> Na predavanjima se predstavlja gramatička struktura bosanske redakcije staroslavenskog jezika. Na seminarima se tekstovi analiziraju na paleografskoj i lingvističkoj razini, transliteriraju se i usklađuju sa		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>savremenim jezikom. <u>Seminar</u> Priprema i pismena elaboracija odabranih tema iz literature te njihovo javno prezentiranje. Organiziranje i vođenje radionica.</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene³⁷:	<p><u>Pismeni</u>: 40 bodova <u>Seminar</u>: 60 bodova</p>
Literatura³⁸:	<p><u>Obavezna</u>: <i>Hrestomatija tekstova iz historije književnog jezika</i> (prir. Lejla Nakaš)</p> <p>Alekseev, A. A. (1999) <i>Tekstologija slavjanskoj bibliji</i>, Sankt-Peterburg, dostupno na: http://ksana-k.narod.ru/Book/alekseev/02/index.html.</p> <p><u>Dopunska</u>: (Za seminar)</p> <p>Nikoljsko evanđelje, 14–15. stoljeće, Biblioteka Sir Chester Beatty, Dublin, W147. Izd.: Daničić, Đ. (1864): <i>Nikoljsko jevanđelje</i>, Državna štamparija, Beograd.</p> <p>Četveroevanđelje iz Zbornika Hvala krstjanina, 1404. godine, Biblioteca dell'Universita, Bologna, Cod. 3575b. Izd.: Kuna, H., Gošić, N., Grabar, B., Jerković, V., Nazor, A. (1986): <i>Hvalov zbornik</i> (faksimil, transkript i komentar), Svjetlost – Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo.</p> <p>Mletački zbornik, 14. stoljeće, Biblioteca nazionale Marciana, Venezia. Faksimilno izd.: Pelusi, S. (1991): <i>Novum Testamentum Bosniacum Marcianum</i>, Centro Veneto Studi e Ricerche sulle Civiltà Classiche e Orientali Giunta Regionale del Veneto, Studio Editoriale Programma, Padova; <i>Mletački zbornik</i>, izd. L. Nakaš (2020), Mladinska knjiga Sarajevo</p> <p><i>Čajničko četveroevanđelje: bosanski rukopis s početka 15. stoljeća</i>, izd. Ramić-Kunić, E. (2017), Institut za jezik, Posebna izdanja, knjiga 26, Sarajevo.</p> <p><i>Divoševo evanđelje – početak 14. st.</i>, Crkva sv. Nikole u Podvrhu kod Bijelog Polja na Limu, Crna Gora, izd. L. Nakaš (2018), Institut za jezik, Posebna izdanja, knjiga 33, Sarajevo.</p> <p><i>Bosansko četveroevanđelje: Sofijski odlomci</i>, izd. M. Kardaš (2018),</p>

³⁷ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

³⁸ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

**Obrazac
SP2**

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Forum Bosnae 80.

HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE U OSMANSKOM PERIODU (1463-1839)

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
I	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu do 1600.	5 (75)	12	FIL HIS 617
I	Historiografija	3 (45)	7	FIL HIS 618
I	Osmanska diplomatika i paleografija	3 (45)	7	FIL HIS 628
I	Turski jezik 1	2 (30)	4	FIL HIS 619
	Ukupno	13 (195)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
II	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu 1600-1839.	5 (75)	11	FIL HIS 627
II	Izvori za historiju Bosne i Hercegovine u osmanskome periodu	5 (75)	10	FIL HIS 714
II	Metodologija (Pisanje historijskog rada)	3 (45)	5	FIL HIS 711
II	Turski jezik 2	2 (30)	4	FIL HIS 629
	Ukupno	15 (225)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
III	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 719
III	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 712
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
IV	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 720
IV	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 721
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
V	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 810
V	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 811
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
VI	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 820
VI	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 821
		12 (180)	30	

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet

OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 617	Naziv predmeta: Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu do 1600.		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 12
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 5 (75)	
		Predavanja 5	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata da razumijevaju, kritički evaluiraju i dekonstruiraju temeljne historiografske reprezentacije o političkoj, socijalnoj, ekonomskoj i kulturnoj povijesti Bosne i Hercegovine u periodu od uspostavljanja osmanske vlasti do 1600. godine te praktično razvijanje općih i specijalističkih znanja, vještina i kompetencija koje će studentima omogućiti uspješno vođenje akademske polemike na polju osmanističkih studija osposobljavajući ih da stručno i uspješno provedu originalna samostalna istraživanja, rješavaju naučne probleme i šire granice znanja.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Moderni historiografski trendovi i izučavanje povijesti osmanske Bosne. Rat i ekspanzija (do 1600.). Osmanska granica i život na pograničnom prostoru (do 1600.). Osmanski politički diskurs i struktura vlasti. Vojna organizacija (do 1600.). Odnos centar-periferija (do 1600.). Osmansko društvo. Ekonomija osmanske Bosne (do 1600.). Vakufi, urbanizacija i gradska kultura. Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama (do 1600.). Intelektualna povijest osmanske Bosne (do 1600.). Širenje islama, vjerski život i religijski identitet muslimana (do 1600.). Nemuslimanske zajednice i Osmanlije (do 1600.).		
Ishodi učenja:	<i>Znanja:</i> Student stječe relevantna stručna historiografska znanja u oblasti osmanističkih studija, shvaća temeljne karakteristike osmanskog društveno-političkog i kulturalnog konteksta, te razumijeva ključne probleme političke, ekonomske, socijalne i kulturne povijesti Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu (do 1600.). Razumijeva mnogostrukost i raznolikost historiografskih diskursa i perspektiva, ključne debate i polemike, njihovu teorijsku i kulturalnu pozadinu, interdisciplinarnu interakciju te transdisciplinarnost temeljnih znanstvenih pojmova. Razumijeva suprotstavljene argumentacijske linije i sredstva pomoću kojih su kreirana ključna postignuća historiografije te uočava teme koje su nedovoljno istražene i koje je moguće/potrebno reinterpretirati, dopuniti i kritički		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>preispitati.</p> <p><i>Vještine:</i> Student je osposobljen za kritičku analizu podataka i interpretacija koji se susreću u primarnim i sekundarnim izvorima, njihovo vrednovanje te za sintezu novih i složenih ideja.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Može na kreativan način donositi zaključke, rješavati historiografske probleme te argumentirano prezentirati saznanja do kojih je došao u pismenoj i usmenoj formi koristeći, pri tome, raznovrsne primarne i sekundarne tekstove. U stanju je voditi akademsku diskusiju i kompetentno komunicirati s kolegama u vezi sa naučnim i stručnim pitanjima koja pripadaju polju osmanističkih studija te širem polju historiografije.</p>																				
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Metoda usmenog izlaganja. Metoda razgovora. Metoda rada s tekstom. Metoda praktičnih radova. Problemska metoda. Istraživačka metoda.</p>																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene³⁹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti u toku nastave, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="582 1234 1228 1458"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi Praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Problemski esej</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomene:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studenti su obavezni napisati problemski esej (do 10 kartica teksta ili 10 X 1800 znakova, s razmacima). Temu biraju u dogovoru s predmetnim nastavnikom te su esej obavezni predati najkasnije do posljednje sedmice tekućeg semestra. Esej treba operacionalizirati ishode učenja koji su predviđeni za ovaj predmet. Boduju se struktura rada, relevantnost primarnih i sekundarnih izvora koji su korišteni u radu, način na koji su analizirani i inkorporirani u rad, argumentacijska linija, metodološki pristup, 	Red. br.	Elementi Praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost	20	20%	2.	Problemski esej	30	30%	3.	Završni ispit	50	50%		Ukupno	100	100%
Red. br.	Elementi Praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																		
1.	Aktivnost	20	20%																		
2.	Problemski esej	30	30%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
	Ukupno	100	100%																		

³⁹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>samostalnost u donošenju zaključaka te opći uspjeh u obradi i prezentiranju zadate teme.</p> <p>2. Završni ispit je usmeni. Sastoji se iz razgovora nastavnika i kandidata o tematici koju ju kandidat obradio u problemskom eseju. Boduju se uspješnost u vođenju akademske diskusije te razina znanja, vještina i kompetencija koje kandidat treba demonstrirati u skladu s ranije opisanim ishodom učenja za ovaj predmet.</p>
<p>Literatura⁴⁰:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćhsanođlu E. (ur.) (2004) <i>Historija osmanske države i civilizacije</i>. Sarajevo. 2. Ćhsanođlu E. (ur.) (2008) <i>Historija osmanske države i civilizacije 2</i>. Sarajevo. 3. Farođhi S. (2009) <i>Sultanovi podanici: kultura i svakodnevnica u Osmanskom carstvu</i>. Zagreb. 4. Braude, B. i Lewis, B. (ur.) (2009). <i>Kršćani i Jevreji u Osmanskoj carevini</i>. Sarajevo. 5. Šabanović, H. (1982). <i>Bosanski pašaluk</i>, Sarajevo. 6. Šabanović, H. (1958). „Vojno uređenje Bosne od 1463. g. do kraja XVI stoljeća“, GIDBiH, IX, Sarajevo. 7. Handžić, A. (1994). <i>Studije o Bosni</i>, Istanbul. 8. Handžić, A. (1975). <i>Tuzla i njena okolina</i>, Sarajevo. 9. Hafizović, F. (2016), <i>Kliški sandžak od osnivanja do početka Kandijskog rata (1537-1645)</i>, Sarajevo. 10. Zlatar, B. (1996). <i>Zlatno doba Sarajeva</i>, Sarajevo, 1996 11. Kasumović, I. (1999) <i>Školstvo i obrazovanje u bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave</i>, Mostar 1999. 12. Nametak, F. (ur.) (1991). Naučni skup „Širenje islama i islamska kultura u bosanskom ejaletu, POF 41, Sarajevo. 13. Moačanin, N. (1999), <i>Turska Hrvatska: Hrvati pod vlašću Osmanskog carstva do 1791</i>. 14. Moačanin, N. (2001), <i>Slavonija i Srijem u razdoblju osmanske vladavine</i>. Slavonski Brod. 15. Kasumović, F. (2014), „Osmanska agrarna politika i nadmetanje za zemlju u jugoistočnoj Evropi“, <i>Anali GHB</i> 35. 16. Aličić, A. (1996) <i>Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832</i>, Sarajevo. 17. Sućeska, A. (1954), "Vakufski krediti u Sarajevu", <i>Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu</i> 2. 18. Sućeska, A. (1973) „Evolucija u nasljeđivanju odžakluk timara u Bosanskom pašaluku, GDIBiH 19. 19. Grupa autora (1983). <i>Simpozij "Vlasi u XV i XVI vijeku</i>, Sarajevo, 1983. 20. Mujić, M. (1953), "Položaj cigana u jugoslovenskim zemljama pod osmanskom vlašću", POF 3-4. 21. Handžić, A. (1985) „Rudarstvo u Bosni: 15-17. stoljeće“, <i>IFM</i> 41/1-4.

⁴⁰ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

22. Husić, A. „O regrutaciji u adžemi oglane u Bosni 1565. godine, Anali GHB 37.“
23. Jurin-Starčević, K. (2005), “Krajište elite i izvori prihoda”, *POF* 55.

Dopunska:

1. Aščerić-Todd, I (2015) *Dervishes and Islam in Bosnia*. Leiden.
2. Inalcik, H. i Quataert, D. (1997). *An Economic and Social History of the Ottoman Empire 1*. Cambridge.
3. Korić, E. (2015) *Životni put prvog beglerbega Bosne: Ferhad-paša Sokolović (1530-90)*. Sarajevo.
4. Čar-Drnda (2014), *Nastanak Mostara: njegov urbani i demografski razvoj do kraja 16. stoljeća*, Mostar.
5. Mrgić, J. (2008) *Severna Bosna: 13-16 vek*. Beograd.
6. Jezernik, B. (ur.) (2009) *Imaginarni Turčin*. Beograd.
7. Filipović, N. (1952). *Pogled na osmanski feudalizam*, GDI BiH 4, Sarajevo.
8. Šabanović, H. (1973) *Književnost muslimana BiH na orijentalnim jezicima*, Sarajevo.
9. Zlatar, B. (2010) *Gazi Husrev-beg*, Sarajevo.
10. Čehajić, Dž. (1986) *Derviški redovi u jugoslovenskim zemljama*, Sarajevo.

Napomena: Studenti će u toku semestra biti postupno upoznavani s dodatnom literaturom, u sklopu redovnih nastavnih aktivnosti te u skladu s tempom obrade gore navedenih tematskih jedinica.

Obrazac
SP2UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 618	Historiografija		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 7
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 3 (45) Predavanja 3		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Cilj predmeta upoznati studente sa nastankom i razvitkom moderne historiografije u Bosni i Hercegovini koja obrađuje razdoblje 1463-1839. godine. Kroz to se kod studenata nastojati razvijati vještine praćenja i samostalnog detektiranja historiografske produkcije, kritičkog odnosa i kritičkog pristupa prema historiografiji i njenim rezultatima. Nastojati izgrađivati znanja i vještine selektiranja historiografske literature, prepoznavanje određenih pitanja i stepena njihove obrađenosti u historiografiji, te vođenja polemičke diskusije spram dosada ostvarenih rezultata u historiografiji. Posebno razvijati kod studenata vještine prepoznavanja stepena obrađenosti historiografskih pitanja. Cilj je studente ohrabrivati na razvijanje samostalno kritičkog mišljenja, praćenje historiografske produkcije, kako kroz organiziranje različitih debata, pisanje prikaza i osvrtu najnovijih historiografskih izdanja i rezultata.</p>		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<p>Na nastavi studentima će se predstaviti razvoj historiografije koja obrađuje područje Bosne i Hercegovini u osmanskome periodu 1463-1839. Bit će predstavljeni najnačajniji autori i njihova djela koja su nastajala na različitim jezicima, posmatrana u tri tematske cjeline: 1) <i>od prvih pionirskih radova do konca II svjetskog rata</i>; 2) <i>historiografija od 1945. do 1992</i>; 3) <i>historiografija od 1992. godine do danas</i>. U svakoj od navedenih cjelina posebno će biti obrađeni različiti metodološki pristupi u pisanju historije BiH te će se ukazivati na težišta historijskih istraživanja u svakom periodu. Nastojat će se ukazati na postepeni razvoj historijske nauke, kao i na značaj institucionalizacije nauke za poboljšanje kvaliteta historijskih istraživanja.</p>		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student stječe relevantna znanja o fazama razvitka historiografije u Bosni i Hercegovini i njenim temeljnim rezultatima, institucijama i pojedincima koji su dali značajan doprinos razvitku i postignutim rezultatima na polju historiografije kod nas.</p> <p>Vještine: Student je osposobljen za kritičku analizu podataka</p>		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

i interpretacija koji se susreću u primarnim i sekundarnim izvorima, njihovo vrednovanje. Prateći savremene metodološke pristupe i trendove u stranim historiografijama, student će sam metodološki unaprijediti pristupe novim metodama koje se primjenjuju u pojedinim historiografskim pitanjima.

Kompetencije: Može na kreativan način ocjenjivati stepen dostignutih rezultata, donositi samostalno zaključke, rješavati historiografske probleme, argumentirano prezentirati saznanja do kojih je došao u pismenoj i usmenoj formi koristeći primarne i sekundarne tekstove. U stanju je kompetentno komunicirati s izvorima, kritički im pristupati, voditi polemike, u vezi sa naučnim i stručnim pitanjima koja pripadaju polju osmanističkih studija.

Metode izvođenja nastave:

Metoda usmenog izlaganja. Metoda razgovora. Metoda rada s tekstom.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁴¹:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti u toku nastave, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

Red. Br.	Elementi Praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
1.	Aktivnost	20	20%
2.	Problemski esej	30	30%
3.	Završni ispit	50	50%
	Ukupno	100	100

Napomena:

3. Studenti su obavezni napisati problemski esej. Temu biraju u dogovoru s predmetnim nastavnikom te su esej obavezni predati najkasnije do posljednje sedmice tekućeg semestra. Esej treba operacionalizirati ishode učenja koji su predviđeni za ovaj predmet. Boduju se struktura rada, relevantnost primarnih i sekundarnih izvora koji su korišteni u radu, način na koji su inkorporirani u rad, argumentacijska linija, metodološki pristup, samostalnost u donošenju zaključaka te opći uspjeh u obradi i prezentiranju zadate teme.

⁴¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>4. Završni ispit je usmeni. Sastoji se iz razgovora nastavnika i kandidata o tematici koju ju kandidat obradio u problemskom eseju. Boduju se uspješnost u vođenju akademske diskusije te razina znanja, vještina i kompetencija koje kandidat treba demonstrirati u skladu s ranije opisanim ishodima učenja za ovaj predmet.</p>
<p>Literatura⁴²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>The Historiography of Yugoslavia 1965-1975</i>, The Association of Yugoslav Historical Societies, Belgrade, 1975. 2. <i>Savjetovanje o istoriografiji Bosne i Hercegovine (1945-1982)</i>, ur. Nedim Filipović, ANU Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1983. 3. Referati sa Međunarodnog naučnog skupa: <i>Historiografija o Bosni i Hercegovini 1980-1988., održanog 4. i 5. novembra 1999. godine,</i>” <i>Prilozi/ Contributions</i>, 29 (2000). <p>Dopunska: Napomena: Dodatna literature zbog svoje brojnosti ne može biti navedena na ovom mjestu te će se ona studentima dati na početku semestra.</p>

⁴² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeća organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL, HIS 628		Naziv predmeta: Osmanska diplomatika i paleografija	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 7
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 3 (45) Predavanja 3	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznavanje studenata s temeljnim diplomatskim i paleografskim karakteristikama osmanske arhivske građe te praktično razvijanje specijalističkih znanja i vještina koji su potrebni njeno samostalno čitanje, razumijevanje, prevođenje, analiziranje i kompetentno korištenje u naučno-istraživačkom radu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Diplomatika kao nauka. Historijski razvoj osmanske diplomatike. Razvoj paleografije u osmansko-islamskom civilizacijskom krugu. Vrste pisama koje su koristili Osmanlije. Materijali za pisanje. Sultanski dokumenti. Diplomatičke karakteristike ostalih aktera centralne osmanske vlasti. Komunikacija sultana i velikog vezira. Interna korespondencija u kancelarijama centralne vlasti. Dokumenti provincijskih vlasti. Korespondencija centra i namjesnika. Diplomatičke karakteristike dokumenata sudsko-administrativnih vlasti. Šerijatski sidžili. Molbe i predstavke. Fetve. Pojam deftera u osmanskoj administrativnoj praksi. Šta je defterologija? Muhimme defteri. Ahkam defteri. Katastarski popisni defteri. Kanunname. Hronike i ljetopisi. Privatna pisma. Hronologija. Sfragistika. Diplomatički falsifikati i historiografija.		
Ishodi učenja:	<i>Znanja:</i> Studenti stječu znanja o temeljnim vanjskim i unutrašnjim osobinama osmanskih dokumenata. Upoznaju se s materijalima na kojima su pisani, priborom za pisanje i mastilom, vrstama pisama koje su Osmanlije upotrebljavali i službenoj i privatnoj komunikaciji te znakovima i simbolima koji se na njima susreću. Razumiju način na koji su koncipirani, upoznati su s osnovnim diplomatskim formulama i frazama te razumiju način na koji administrativne praske i međusobnu komunikaciju različitih osmanski službenici, kao i komunikaciju ostatka stanovništva Osmanske države s vlastima. Uporedo sa znanjima iz diplomatike i paleografije, studenti stječu i osnovna znanja iz hronologije i sfragistike.		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p><i>Vještine:</i> Studenti praktično primjenjuju stečena znanja iz osmanske paleografije, prepoznaju i dešifriraju različite vrste pisama koje su Osmanlije upotrebljavale u javnom i privatnom prostoru. Uspješno prepoznaju i kompariraju unutrašnje i vanjske osobine dokumenata. Vladaju vještinom analize osmanskih dokumenata te istu koriste u donošenju zaključka.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti mogu samostalno čitati, razumijevati i diplomatski analizirati različite vrste osmanskih dokumenata te mogu primijeniti stečena znanja, vještine i kompetencije u naučno-istraživačkom radu.</p>																				
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Metoda rada s tekstom. Metoda praktičnih radova. Problemska metoda. Istraživačka metoda. Metoda usmenog izlaganja. Metoda razgovora.</p>																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁴³:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti u toku nastave, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="584 1234 1230 1496"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi Praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Semestralni pismeni zadatak</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomene:</p> <ol style="list-style-type: none"> Student u toku nastave treba izraditi jedan pismeni semestralni rad u kojem će na osnovu relevantne literature predstaviti diplomatske karakteristike dogovorene vrste osmanskih dokumenata. Umjesto toga, može izabrati da pročita i samostalno pismeno analizira jedan originalni dokument. Završni ispit je usmeni i sastoji se iz dva dijela. Prvi dio odnosi se na razgovor nastavnika i kandidata o 	Red. br.	Elementi Praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost	20	20%	2.	Semestralni pismeni zadatak	30	30%	3.	Završni ispit	50	50%		Ukupno	100	100%
Red. br.	Elementi Praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																		
1.	Aktivnost	20	20%																		
2.	Semestralni pismeni zadatak	30	30%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
	Ukupno	100	100%																		

⁴³ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje više organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>ispitnoj tematici, pri čemu se od studenata očekuje poznavanje diplomatskih karakteristika primarne osmanske građe te posjedovanje znanja o načinu njenog upotrebljavanja u administrativnoj komunikaciji. Na praktičnom dijelu ispita, bit će provjerena sposobnost kandidata da samostalno primjenjuju stečena znanja i vještine u radu s izabranim originalnim osmanskim dokumentima, što će uključivati njihovu višeslojnu analizu, počevši od čitanja teksta do njegovog razumijevanja i analize diplomatskih elemenata.</p> <p>7. Na semestralnom pismenom zadatku i završnom ispitu boduju se razina znanja, vještina i kompetencija koje kandidat treba pokazati u skladu s ranije opisanim ishodima učenja za ovaj predmet.</p>
<p>Literatura⁴⁴:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 24. Kütükoğlu, M. (1994) <i>Osmanlı Belgelerinin dili (Diplomatik)</i>, Istanbul. 25. Gökbilgin, T. (1970) <i>Osmanlı Peleografyasi ve Diplomatik İlmî</i>, Istanbul 26. Čolić, Lj. (2005) <i>Osmanska diplomatika sa paleografijom</i>, Beograd. 27. Selmanović, M. (1984) „Ferman-diplomatički osvrt“, <i>POF</i>, 33-33, Sarajevo. 28. Selmanović, M. (1987) „Berat kao diplomatska vrsta“, <i>POF</i> 35, Sarajevo. 29. Kasumović, A. (2010) „Diplomatički dokumenti-arzuhali, mahzari, arzovi, ilami-i sahha-bujuruldije.“ <i>Anali GHB</i> 39. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Aktan, A. (1995) <i>Osmanlı paleografyasi ve siyasi yazışmalar</i>, Istanbul. 12. Недков, Б. (1966) <i>Османотурска дипломатика и палеографија</i>, 1-2, Софија. 13. Велков, А. (1986) <i>Бидове османотурски документи</i>, Софија, 14. Faroqhi, S. (1999) <i>Approaching Ottoman History: Introduction to the Sources</i>. Cambridge. 15. Kasumović, A. (2006) <i>Vasijet-name na osmanskom jeziku. Anali GHB</i>, 25-26. <p>Napomena: Studenti će u toku semestra biti postupno upoznavani s dodatnom literaturom, u sklopu redovnih nastavnih aktivnosti te u skladu s tempom obrade gore</p>

⁴⁴ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SPZ

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

navedenih tematskih jedinica.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 619		Naziv predmeta: Turski jezik 1	
Ciklus: treći	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 2 (30) Predavanja 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kolegije ima za cilj ovladavanje gramatikom i leksikom turskog jezika. Koristan je studentima koji biraju temu doktorske disertacije iz osmanskog razdoblja. Znanjem koje se stječe na ovome kolegiju student će moći pratiti i kritički čitati stručnu literaturu na turskom jeziku.		
Tematske jedinice:	Na predavanjima se predstavlja sintaksa turskog jezika neophodna za razumijevanje ciljnih tekstova. Gradivo se obrađuje na konkretnim tekstovima. Ukazuje se na jezičke karakteristike i leksiku različitih vrsta tekstova. Težište je na naučnom tekstu (posebice iz područja historije), novinskom tekstu, biografiji te na pravnom tekstu. Tekstovi se analiziraju na sintaksičkom i leksičkom nivou. U radu se koriste različiti rječnici turskoga jezika, što studentu omogućava da dobro upozna printane i on-line rječnike turskog jezika.		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanja:</i> Studenti stječu (ili proširuju) znanje o sintaksi i leksici turskog jezika.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti se osposobljavaju za kritičko čitanje stručne literature na turskom jeziku, što im treba omogućiti kreiranje i interpretaciju novih znanja u vlastitim istraživanjima.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Kreiranje i vrednovanje novih činjenica u naučnim istraživanjima na temelju pročitane stručne literature na turskom jeziku. Razvijanje samostalnosti u istraživanju stručne literature na turskom jeziku. Analiziranje i vrednovanje novih i specijaliziranih teorijskih znanja i metoda ponuđenih u stručnoj literaturi na turskom jeziku.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, diskusija.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁴⁵:	Redovni student redovito pohađa nastavu i izvršava zadatke koji se sastoje u pripremanju zadanoga teksta. Tokom semestra student je		

⁴⁵ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>obavezan pročitati najmanje 30 stranica odabranih različitih tekstova.</p> <p>Na predavanjima student diskutira sa predmetnim nastavnikom prezentirajući rezultate svoga rada na razumijevanju tekstova na turskom jeziku koji se čitaju i obrađuju.</p> <p>Elementi praćenja rada studenta su aktivnost tokom semestra (40 ECTS bodova, učešće u ocjeni 40%) i pismeni ispit na kraju semestra (60 ECTS bodova, učešće u ocjeni 60%).</p>
<p>Literatura⁴⁶:</p>	<p>Obavezna:</p> <p>Čaušević, Ekrem (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i>, Zagreb.</p> <p>Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazika</i>. Akademia Nauk SSSR. Institut Vostokovedenia. Moskva-Leningrad.</p> <p>Rječnici turskoga jezika.</p> <p>Dopunska:</p> <p>Eker, Süer (2010). <i>Çağdaş Türk Dili</i>. Grafiker Yayınları.</p> <p>Jansky, Herbert (1986). <i>Lehrbuch Der Türkischen Sprache</i>, Harasowitz-Verlag.</p> <p>Karahan, Leyla (2012). <i>Türkçede Söz Dizimi</i>. Akçağ Yayınları. Ankara.</p> <p>Lewis, G. L. (1988). <i>Turkish Grammar</i>. Oxford University Press. Oxford.</p>

⁴⁶ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 627	Naziv predmeta: Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu 1600-1839.		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 5(75) Predavanja 5	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata da razumijevaju, kritički evaluiraju i dekonstruiraju temeljne historiografske reprezentacije o političkoj, socijalnoj, ekonomskoj i kulturnoj povijesti Bosne i Hercegovine u periodu od 1600. godine do proglašenja tanzimatskih reformi 1839. te praktično razvijanje općih i specijalističkih znanja, vještina i kompetencija koje će studentima omogućiti uspješno vođenje akademske polemike na polju osmanističkih studija osposobljavajući ih da stručno i uspješno provedu originalna samostalna istraživanja, rješavaju naučne probleme i šire granice znanja.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Historiografske konceptualizacije osmanske povijesti 17. i 18. stoljeća. Rat i odnosi sa susjedima 1600-1839. Osmanske vojna organizacija u Bosni 1600.-1839. Ekonomske krize i fiskalna transformacija. Osmanska društvena elita u Bosanskom ejaletu 1600-1839. Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama 1600-1839. Život u selu i gradu u vremenu krize i transformacije. Kulturna povijest osmanske Bosne 1600.-1839. Nemuslimanske zajednice i Osmanlije 1600.-1839. Otpori osmanskoj vlasti. Osmanska Bosna i Dubrovčani. Doba tanzimatskih reformi.		
Ishodi učenja:	<i>Znanja:</i> Student stječe relevantna stručna historiografska znanja u oblasti osmanističkih studija, shvaća temeljne karakteristike osmanskog društveno-političkog i kulturalnog konteksta, te razumijeva ključne probleme političke, ekonomske, socijalne i kulturne povijesti Bosne i Hercegovine u periodu od 1600. do 1839. godine. Razumijeva mnogostrukost i raznolikost historiografskih diskursa i perspektiva, ključne debate i polemike, njihovu teorijsku i kulturalnu pozadinu, interdisciplinarnost temeljnih znanstvenih pojmova. Razumijeva suprotstavljene argumentacijske linije i sredstva pomoću kojih su kreirana ključna postignuća historiografije te uočava teme koje su nedovoljno istražene i koje je moguće/potrebno reinterpretirati, dopuniti i kritički		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>preispitati.</p> <p><i>Vještine:</i> Student je osposobljen za kritičku analizu podataka i interpretacija koji se susreću u primarnim i sekundarnim izvorima, njihovo vrednovanje te za sintezu novih i složenih ideja.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Može na kreativan način donositi zaključke, rješavati historiografske probleme te argumentirano prezentirati saznanja do kojih je došao u pismenoj i usmenoj formi koristeći, pri tome, raznovrsne primarne i sekundarne tekstove. U stanju je voditi akademsku diskusiju i kompetentno komunicirati s kolegama u vezi sa naučnim i stručnim pitanjima koja pripadaju polju osmanističkih studija te širem polju historiografije.</p>																				
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Metoda usmenog izlaganja. Metoda razgovora. Metoda rada s tekstom. Metoda praktičnih radova. Problemska metoda. Istraživačka metoda.</p>																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁴⁷:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti u toku nastave, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="579 1234 1225 1458"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi Praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Problemski esej</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomene:</p> <p>8. Studenti su obavezni napisati problemski esej (do 10 kartica teksta ili 10 X 1800 znakova, s razmacima). Temu biraju u dogovoru s predmetnim nastavnikom te su esej obavezni predati najkasnije do posljednje sedmice tekućeg semestra. Esej treba operacionalizirati ishode učenja koji su predviđeni za ovaj predmet. Boduju se struktura rada, relevantnost primarnih i sekundarnih izvora koji su korišteni u radu, način na koji su analizirani i inkorporirani u rad, argumentacijska linija, metodološki pristup,</p>	Red. br.	Elementi Praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost	20	20%	2.	Problemski esej	30	30%	3.	Završni ispit	50	50%		Ukupno	100	100%
Red. br.	Elementi Praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																		
1.	Aktivnost	20	20%																		
2.	Problemski esej	30	30%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
	Ukupno	100	100%																		

⁴⁷ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet

OPIS predmeta

	<p>samostalnost u donošenju zaključaka te opći uspjeh u obradi i prezentiranju zadate teme.</p> <p>9. Završni ispit je usmeni. Sastoji se iz razgovora nastavnika i kandidata o tematici koju ju kandidat obradio u problemskom eseju. Boduju se uspješnost u vođenju akademske diskusije te razina znanja, vještina i kompetencija koje kandidat treba demonstrirati u skladu s ranije opisanim ishodima učenja za ovaj predmet.</p>
<p>Literatura⁴⁸:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 30. İhsanoğlu E. (ur.) (2004). <i>Historija osmanske države i civilizacije</i>. Sarajevo. 31. İhsanoğlu E. (ur.) (2008). <i>Historija osmanske države i civilizacije 2</i>. Sarajevo. 32. Sućeska, A. (1965). <i>Ajani, prilog izučavanju lokalne vlasti u našim zemljama za vrijeme Turaka</i>. Sarajevo. 33. Kreševljaković, H. (1991). <i>Izabrana djela 1-4</i>. Sarajevo. 34. Aličić, A. (1983). <i>Uređenje bosanskog ejaleta od 1789. do 1878</i>. Sarajevo. 35. Handžić, A. (1994). <i>Studije o Bosni</i>, Istanbul. 36. Hafizović, F. (2016). <i>Kliški sandžak od osnivanja do početka Kandijaskog rata (1537-1645)</i>, Sarajevo. 37. Faroqhi S. (2009) <i>Sultanovi podanici: kultura i svakodnevica u Osmanskom carstvu</i>. Zagreb. 38. Filan, K. (2014). <i>Sarajevo u Bašeskijino doba: jezik kao stvarnost</i>. Sarajevo. 39. Pelidija, E. (1989). <i>Bosanski ejalet od Karlovačkog do Požarevačkog mira (1699-1718)</i>. Sarajevo. 40. Pelidija, E. (2003). <i>Banjalučki boj iz 1737</i>. Sarajevo. 41. Hadžibegić, H. (1966). <i>Glavarina u osmanskoj državi</i>, Sarajevo. 42. Moaćanin, N. (1999). <i>Turska Hrvatska: Hrvati pod vlašću Osmanskog carstva do 1791</i>. 43. Taslidža, F. (2018) <i>Bosanski ejalet u doba Bečkog rata 1683-1699</i>. Mostar. 44. Kasumović, F. (2011). „Prijelazi na islam u sidžillima sarajevskog šerijatskog suda iz prve polovine 19. stoljeća“. U: <i>Identitet Bosne i Hercegovine kroz historiju 1</i>. Sarajevo. 45. Kasumović, F. (2010). "Koncept dobročinstva i poreska oslobođenja u Osmanskom carstvu", <i>POF</i> 60. 46. Sućeska, A. (1966). "Seljačke bune u Bosni u 17. i 18. stoljeću", <i>GDI BiH</i> 17. 47. Sućeska, A. (1960), "Malikana", <i>POF</i> 8-9. 48. Sućeska, A. (1961), "Promjene u sistemu izvanrednog oporezivanja u Turskoj u XVII st.", <i>POF</i> X-XI. 49. Kasumović, A. (2012), „Funkcija osmanskog valije u Bosni i dokumenti koje je izdavao“, <i>Anali GHB</i> 33.

⁴⁸ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

50. Kasumović, A. (2008). „Mulla u Bosanskom ejaletu“. *Analí GHB* 27-28. Sarajevo.
51. Aličić, A. (1996). *Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832*, Sarajevo.
52. Mujić, M. (1953). "Položaj cigana u jugoslovenskim zemljama pod osmanskom vlašću", POF 3-4.
53. Šamić M. (1966). *Francuski putopisci u Bosni na pragu 19. stoljeća*. Sarajevo.

Dopunska:

16. Faroqhi, S. et. al. (1997). *An Economic and Social History of the Ottoman Empire* 2. Cambridge.
17. Sel Turhan, F. (2014). *The Ottoman Empire and the Bosnian Uprising*. London-New York.
18. Hickock, M. (1997). *Ottoman Military Administration in Eighteenth-Century Bosnia*. Leiden.
19. Köller, M. i Karpat, K. (ur.) (2004) (ed.) *Ottoman Bosnia: A History in Peril*. Madison.
20. Vasić, M. (1967), *Martolosi u jugoslovenskim zemljama pod turskom vladavinom*, Sarajevo.
21. Šabanović, H. (1973) *Književnost muslimana BiH na orijentalnim jezicima*, Sarajevo.
22. Čehajić, Dž. (1986) *Derviški redovi u jugoslovenskim zemljama*, Sarajevo.
23. Šabanović, H. (1982). *Bosanski pašaluk*, Sarajevo.
24. Moačanin, N. (2001), *Slavonija i Srijem u razdoblju osmanske vladavine*. Slavonski Brod.
25. Džaja, S. (1999). *Konfesionalnost i nacionalnost Bosne i Hercegovine*. Mostar.
26. Imamović, M. (1997). *Historija Bošnjaka*. Sarajevo.
27. Miović, V. (2008). *Dubrovačka republika u spisima namjesnika Bosanskog ejaleta i Hercegovačkog sandžaka*. Dubrovnik.
28. Pajić-Vukić T. (2007). *Svijet Mustafe Muhibbija, sarajevskog kadije*.

Napomena: Studenti će u toku semestra biti postupno upoznavani s dodatnom literaturom, u sklopu redovnih nastavnih aktivnosti te u skladu s tempom obrade gore navedenih tematskih jedinica.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 714	Izvori za historiju Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 10
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 5 (75) Predavanja 5		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta upoznati studente sa vrstom historijskih izvora bitnih za izučavanje historije Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu, njihovom značaju, institucijama u kojima se čuvaju pojedini historijski izvori. Ukazati na specifičnosti pojedinih vrsta izvora i mogućnosti njihove eksploatacije. Pobuditi kod studenata interes da sami tragaju za izvorima i institucijama u kojima je moguće pronaći izvore od interesa za navedeno polje.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<ul style="list-style-type: none"> -Klasifikacija izvora prema značaju i značaj primarnih izvora -Institucije i fondovi u kojima se čuvaju izvori za historiju BiH -Vrste historijskih izvora za Bosnu -Karakteristike pojedinih izvora -Narativni, putopisni, ljetopisni izvori -Književno-historijska djela kao historijski izvori -Institucionalni izvori, vladini uredi i specifičnosti izvora institucija sistema i vlasti 		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Student stječe predodžbu o vrstama historijskih izvora, njihovoj distribuciji i ustanovama u kojima će tragati za pojedinim izvorima.</p> <p>Vještine: Izgrađivati interes otkrivanja institucija u kojima bi bilo moguće pronaći nove izvore, vještinu kritičkog odnosa spram izvora, razvijati metode analize izvora i historijskih dokumenata.</p> <p>Kompetencije: Samostalno interpretiranje podataka i činjenica iz izvora, mogućnost kontekstualiziranja i povezivanja sa pojedinim historijskim problemima na osnovu analiziranih izvora i odgovarajuće literature.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja. Metoda razgovora. Metoda rada s tekstom izvora, posebno analize izvora.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene ⁴⁹ :	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti u toku nastave, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim		

⁴⁹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje više organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

elementima praćenja:

Red. Br.	Elementi Praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
1.	Aktivnost	20	20%
2.	Problemski esej	30	30%
3.	Završni ispit	50	50%
	Ukupno	100	100

Napomena:

10. Studenti su obavezni napisati problemski esej. Temu biraju u dogovoru s predmetnim nastavnikom te su esej obavezni predati najkasnije do posljednje sedmice tekućeg semestra. Bodeju se struktura rada, relevantnost primarnih i sekundarnih izvora koji su korišteni u radu, način na koji su inkorporirani u rad, argumentacijska linija, metodološki pristup, samostalnost u donošenju zaključaka te opći uspjeh u obradi i prezentiranju zadate teme i rezultata rada.
11. Završni ispit je usmeni. Sastoji se iz razgovora nastavnika i kandidata o tematici koju ju kandidat obradio u problemskom eseju. Bodeju se uspješnost u vođenju akademske diskusije te razina znanja, vještina i kompetencija koje kandidat treba demonstrirati u skladu s ranije opisanim ishodima učenja za ovaj predmet.

Literatura⁵⁰:

Obavezna:

1. Handžić, A. et al. (2000), *Opširni popis Bosanskog sandžaka iz 1604. godine*, I-IV, Sarajevo.
2. Đurđev, B. et al. (1957), *Kanuni i kanun-name*, Sarajevo.
3. Bojanić, D. et al. (2005), *Maglajski sidžili 1816-1840*, Sarajevo.
4. Grupa autora (1985) *Vakufname iz Bosne i Hercegovine (XV i XVI vijek)*, Sarajevo.
5. Kovačević, E. (1985) *Muhimme defteri: dokumenti o našim krajevima*, Sarajevo.
6. Šabanović, H. (1949) „Turski dokumenti o Bosni iz druge polovine XV stoljeća“, *IPZ*, II, Sarajevo.
7. Šabanović, H. (1964) *Krajište Isa-bega Ishakovića*, Sarajevo, 1964.
8. Čelebija, E. (1973) *Putopis: odlomci o jugoslovenskim*

⁵⁰ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

zemljama, Sarajevo.

9. Elezović, G. „Turski izvori za istoriju Jugoslovena“, *Bratstvo*, XXVI, Beograd.
10. Aličić, A. (2008), *Sumarni popis sandžaka Bosna iz 1468/69*, Mostar.
11. Bašeskija, M. M. (1968) *Ljetopis (1746-1804)*, pr. M. Mujezinović, Sarajevo.
12. Mujić, M. (1987) *Sidžil mostarskog kadije 1632-1634*, Sarajevo.
13. Buturović, D. (1958) „Isprave spahijskih porodica iz doline Neretve“, *POF* 6-7.
14. Šabanović, H. (1973) *Književnost muslimana BiH na orijentalnim jezicima*, Sarajevo.
15. Pederin, I. (1982) „Austrijska putopisna djela o Bosni i Hercegovini“, *Radio Sarajevo, Treći program* 11/ 39, Sarajevo.
16. Matković, P. (1982) „Putovanja po balkanskom poluotoku XVI vijeka“, *Rad JAZU*, LXII, Zagreb.
23. Hadžiselimović, O. (1989) *Na vratima istoka-engleski putnici o Bosni od 16. do 20 vijeka*, Sarajevo.
17. Šamić, M. (1966) Francuski putopisci o Bosni na pragu 19. stoljeća, Sarajevo.
18. Lašvanin, N. (1981) *Ljetopis*, Sarajevo.

Dodatna:

1. Handžić, A. (1986) *Dva prva popisa zborničkog sandžaka (iz 1519. i 1533. godine) ANUBiH - SANU*, Sarajevo.
2. Korkut, B. (prev. i prir.) (1960) *Arapski dokumenti u Državnom arhivu u Dubrovniku. I/1*, Sarajevo.
3. Korkut, B. (prev. i prir.) (1961) *Arapski dokumenti u Državnom arhivu u Dubrovniku. I/2*, Sarajevo.
4. Korkut, B. (prev. i prir.) (1969) *Arapski dokumenti u Državnom arhivu u Dubrovniku. I/3*, Sarajevo.
5. Spaho, F. i Aličić, A. (2007) *Opširni popis Kliškog sandžaka iz 1550. godine*. Sarajevo 2007.
6. Aličić, A. (2014) *Karastarski popis ejaleta Bosna: opširni katastarski popis za oblast hercegovu iz 1585. godine*. sv. 1-2, Sarajevo.
7. Hafizović, F. (2016) *Popis sela i zemlje sandžaka Krka, Klis i Hercegovina, oslobođenih od Mletačke Republike 1701. godine*, Zagreb – Sarajevo.
8. Čar-Drnda, H. (2005) *Sidžil Tešanjskog kadiluka (1740-1752)*. Sarajevo.
9. Aličić A. (2012) *Sidžili kadije kaze Novi Pazar od 1766. do 1768. godine*, preveo, Sarajevo- Novi Pazar.
10. Novljanin, O. i Hadžinesimović, A. (1994) *Odbrana Bosne 1736-1739. Dvije bosanske kronike*. Prev. i prir.:

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Nametak, F. i Hadžiosmanović, L. Zenica.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 711	Naziv predmeta: METODOLOGIJA (PISANJE HISTORIJSKOG RADA)		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 3 (45)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je metodološki osposobiti studenta za razumijevanje nastanka i razvoja historiografije i međusobne povezanosti društveno-političkog konteksta i historiografskih narativa (u 19. i 20. stoljeću) te propitivanje mogućnosti za komparativna historijska istraživanja.		
Tematske jedinice:	Uvod u razmatranje pojmova historije, historiografije, metodologije i pisanja historijskog rada. Prihvaćena tradicija: prosvjetiteljstvo i problem historijske svijesti. Četiri vrste „realizma“ u historijskom pisanju devetnaestog vijeka. Odbacivanje „realizma“ u filozofiji historije kasnog devetnaestog vijeka. Od klasičnog istorizma do historije kao analitičke društvene nauke: historija kao naučna disciplina, istorija kao društvena nauka. Od istorijske socijalne nauke do „lingvističkog preokreta“: od povratka pripovijedanju do „lingvističkog preokreta“ – kraj historije kao nauke? Komparativna historija: izazovi i mogućnosti. Historijska poredba: metode, zadaci i problemi. Upotrebe komparativne historije u makrosocijalnom ispitivanju. Transkulturalna uporedna historijska znanost. Mnogostruke modernosti.		
Ishodi učenja:	Po okončanom kolegiju studenti razumiju međusobnu povezanost i uvjetovanost društveno-političkog konteksta i različitih historiografskih narativa a stečena znanja, vještine i kompetencije primjenjuju u vlastitom naučno-istraživačkom radu.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i diskusije		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene ⁵¹ :	Studenti u toku semestra pišu rad na zadatu temu, učestvuju u diskusijama i završnom razgovoru čime se formira ocjena rada kako slijedi: g) individualni rad studenata (esej cca. 20 stranica teksta) u vrijednost 50 bodova h) učešće u diskusijama u vrijednosti 25 bodova i) završni razgovor u vrijednosti 25 bodova		
Literatura ⁵² :	Obavezna: 9. Georg G. Iggers, <i>Istorijska nauka u 20. veku</i> . Beograd: Arhipelag, 2014. 10. Hejden Vajt, <i>Metaistorija: Istorijska imaginacija u Evropi devetnaestoga vijeka</i> . Podgorica: CID, 2011. 11. Drago Roksandić (ur.), <i>Uvod u komparativnu historiju</i> . Zagreb: Golden Marketing – Tehnička knjiga, 2004.		

⁵¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

⁵² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

12. Claus, Peter & Marriot, John, *History: An Introduction to Theory, Method and Practice*, Second Edition, Routledge, Milton Park, Abingdon, Oxon, 2017.

Dopunska:

3. Po preporuci nastavnika.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 629		Naziv predmeta: Turski jezik 2	
Ciklus: treći	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 2 (30) Predavanja 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kolegije ima za cilj da student ovlada temeljnim jezičkim karakteristikama osmansko-turskog jezika. Koristan je studentima koji biraju temu doktorske disertacije iz osmanskog razdoblja. Znanjem koje se stječe na ovome kolegiju student će se pripremiti za bavljenje tekstovima na osmansko-turskom jeziku.		
Tematske jedinice:	Na predavanjima se predstavljaju jezičke karakteristike osmansko-turskog jezika. Gradivo se obrađuje na štampanim tekstovima na osmansko-turskom jeziku i to na fonološkom, morfološkom, sintaksičkom i leksičkom nivou. Ukazuje se na karakteristike različitih vrsta tekstova kao što su historije, putopisi, dokumenti. U radu se koriste rječnici osmansko-turskoga jezika.		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanja:</i> Studenti stječu (ili proširuju) znanje o jezičkim karakteristika osmansko-turskog jezika.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti se osposobljavaju za čitanje štampanih tekstova na osmansko-turskom jeziku, što im omogućava pristup i korištenje izvora na osmansko-turskom jeziku u vlastitim istraživanjima.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Kreiranje i vrednovanje novih činjenica u naučnim istraživanjima na temelju izvora na osmansko-turskom jeziku. Razvijanje samostalnosti u istraživanju izvora na osmansko-turskom jeziku.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, diskusija.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁵³:	Redovni student redovito pohađa nastavu i izvršava zadatke koji se sastoje u pripremanju zadanoga teksta. Tokom semestra student je obavezan pročitati najmanje po jedan primjerak od tri različite vrste odabranih tekstova. Na predavanjima student diskutira sa predmetnim nastavnikom		

⁵³ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>prezentirajući rezultate svoga rada na čitanju i razumijevanju tekstova na osmansko-turskom jeziku koji se čitaju i obrađuju. Elementi praćenja rada studenta su aktivnost tokom semestra (40 ECTS bodova, učešće u ocjeni 40%) i pismeni ispit na kraju semestra (60 ECTS bodova, učešće u ocjeni 60%).</p>
Literatura⁵⁴:	<p>Obavezna: Kissling, Hans Joachim (1960). <i>Osmanisch-Türkische Grammatik</i>. Harrassowitz-Verlag. Wiesbaden. Rječnici osmansko-turskog jezika. Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazika</i>. Akademia Nauk SSSR. Institut Vostokovedenia. Moskva-Leningrad. Rječnici turskoga jezika.</p>
	<p>Dopunska: Develi, Hayati (2009). <i>Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I-II</i>. Kesit Yayınları. Istanbul. Deny, Jean (1941). <i>Türk Dili Grameri (Osmanlı Lehçesi)</i>. Tercüme eden Ali Ulvi Elöve. Mf. V. İstanbul. Filan, Kerima (2017). „Turski jezik u Bosni u osmansko doba“. <i>O turskom jeziku u Bosni: Studija</i>. Connectum. Sarajevo: 19-56. Filan, Kerima (2017). “Turski jezik u komentaru <i>Emsile</i> Osmana Šuglija”. <i>O turskom jeziku u Bosni: Studija</i>. Connectum. Sarajevo: 127-188.</p>

⁵⁴ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE U 19. I 20. STOLJEĆU

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
I	Evropski kontekst historije Bosne i Hercegovine 19. i 20. stoljeća	5 (75)	12	FIL HIS 630
I	Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature)	3 (45)	7	FIL HIS 631
I	Metodologija (Stanje izvora i rad na izvorima)	3 (45)	7	FIL HIS 633
I	Njemački jezik I	2 (30)	4	FIL HIS 613
	Ukupno	13 (195)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
II	Historija Bosne i Hercegovine u 19. stoljeću	5 (75)	10	FIL HIS 632
II	Historija Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću	5 (75)	11	FIL HIS 715
II	Metodologija (Pisanje historijskog rada)	3 (45)	5	FIL HIS 711
II	Njemački jezik II	2 (30)	4	FIL HIS 623
	Ukupno	15 (225)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
III	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 719
III	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 712
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
IV	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 720
IV	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 721
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
V	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 810
V	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 811
		12 (180)	30	

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS	Šifre
VI	Mentorski rad	8 (120)	18	FIL HIS 820
VI	Doktorski seminar	4 (60)	12	FIL HIS 821
		12 (180)	30	

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FILHIS 630	Naziv predmeta: Evropski kontekst historije BiH u XIX i XX stoljeću		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 12
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 5 (75) Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 3 Vježbe Seminar 2 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ***		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru nastavnog predmeta studenti će se upoznati s glavnim karakteristikama i procesima u evropskoj i svjetskoj historiji u period XIX i XX stoljeća. Posebna pažnja će se posvetiti političkoj sceni Evrope i sagledavanju različitih koncepcija međunarodnih odnosa u XIX i XX stoljeću. Studenti će se osposobiti za samostalno korištenje izvora i literature, a na osnovu arhivske građe će dopuniti postojeća saznanja. To će im pomoći u produblivanju i dopunjavanju stečenog znanja, a posebno da razviju sposobnosti kritičkog mišljenja.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Veliki kongresi evropskih sila i njihov utjecaj na Bosnu i Hercegovinu. - Istočno pitanje kao evropsko pitanje. - Austrougarska monarhija od Nagodbe 1867. do raspada 1918. - Suprotnosti dualizma i njihov utjecaj na Bosnu i Hercegovinu 1878-1918. - Bosna i Hercegovina u međunarodnoj diplomatiji 1878-1918. - Tri evropske političke scene 1918.-1939. - Međunarodni odnosi u Evropi između dva svjetska rata (1918.-1939.) - Pokreti otpora u Evropi 1939-1945. - Holokaust - Hladni rat - Evropske integracije nakon 1945. - Raspad komunizma u Evropi i posljedice na međunarodnu diplomatiju. 		
Ishodi učenja:	Znanje: studenti će biti osposobljeni da prepoznaju i kritički analizirati procese u određenim društveno-historijskim kontekstima. Student će ovladati činjeničnim i teorijskim znanjem što će mu omogućiti izvršenje zadataka unutar područja učenja. U toku nastave studenti će komparacijom teorijskih postavki i savremene prakse biti osposobljen da sagleda glavne historijske procese i njihovu ulogu u tadašnjem društvu. Vještine: Sagledavanje nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu sposobnost		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>historijske kontekstualizacije i kritičke analize savremenih praksi i da ovlada vještinama interkulturalnog i komparativnog istraživanja uloge glavnih ideoloških postavki u tadašnjem društvu. Kompetencije: Sagledavanje nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu sposobnost da vode dijalog o bitnim pitanjima historiografije i vrednuju rezultate koji su zastupljeni u historiografiji.</p>									
Metode izvođenja nastave:	<p>Na predavanjima studenti će u skladu sa nastavnim planom i programom biti upoznati sa najvažnijim činjenicama koje se odnose na nastavnu cjelinu. Pored predavanja u toku nastave studenti će na osnovu dokumentarne građe (filmski materijal, dokumenti i tekstovi) proširiti svoja saznanja kao i na osnovu diskusija i analiza razmatrane tematike.</p>									
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁵⁵:	<table><tr><td>1.</td><td>aktivnosti u nastavi</td><td>20 bodova,</td></tr><tr><td>2.</td><td>esej ili seminarski rad</td><td>20 bodova</td></tr><tr><td>3.</td><td>pismeni i usmeni ispit</td><td>60 (30+30) bodova</td></tr></table> <p>Ukupno: 100 bodova</p>	1.	aktivnosti u nastavi	20 bodova,	2.	esej ili seminarski rad	20 bodova	3.	pismeni i usmeni ispit	60 (30+30) bodova
1.	aktivnosti u nastavi	20 bodova,								
2.	esej ili seminarski rad	20 bodova								
3.	pismeni i usmeni ispit	60 (30+30) bodova								
Literatura⁵⁶:	<p>Obavezna: Debidur A, Diplomatska istorija Evrope (od otvaranja Bečkog kongresa do zaključenja Berlinskog kongresa) Beograd 1933; Elisebeth Fehrenbach, Vom Ancien Regime zum Wiener Kongreß, R. Oldenburg Verlag, München-Wien 1981; Čedomir Popov, Građanska Evropa, I-II, Novi Sad 1989; Vasilj Popović, Istočno pitanje, Sarajevo 1965; Fikret Karčić, Muslimani Balkana. Istočno pitanje u XX vijeku, Centar za napredne studije, Sarajevo 2014.; Schöllgen G, Das Zeitalter des Imperialismus, R. Oldenburg Verlag, München-Wien 1981; München 1986., A. J. P. Taylor, Borba za prevlast u Evropi 1848.- 1914., Svjetlost, Sarajevo 1978. Popov Čedomir, Od Versaja do Danziga, Novi Sad 1989; Mitrović Andrej, Vreme netrpeljivih, Beograd 1974; Kenedi Pol, Uspom i pad velikih sila, Službeni list Beograd, CID Podgorica 1999.; Calvokoressi P., Povijest svijeta nakon 1945. Globus Zagreb 2003. Laker Volter, Evropa 1945.-1992., Beograd 1999. Ričard Krempton, Balkan poslije Drugog svjetskog rata, Beograd 2003.; Hillgruer Andreas, Europa in der Weltpolitik der nachkriegszeit (1945-</p>									

⁵⁵Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

⁵⁶Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

1963), R. Oldenburg Verlag, München-Wien 1979; Šmale Wolfgang, Istorija evropske ideje, Beograd 2003.

Dopunska literatura:

Babić, Manojlo, Izraelsko-arapski ratovi, Zagreb, 1988. Bleicken, Jochen, Povijest svijeta, III. dio, Split, 2003.

Calvocoressi, Peter, Svjetska politika nakon 1945., Zagreb, 2003.

Conte, Arthur, Jalta ili podjela svijeta, Zagreb, 1968.

Doddoli, Luciano, Maradei, Manlio, Svijet poslije II. svjetskog rata, knjiga prva, Split, 2005.

Doddoli, Luciano, Maradei, Manlio, Svijet poslije II. svjetskog rata, knjiga druga, Split, 2005.

Doddoli, Luciano, Maradei, Manlio, Svijet poslije II. svjetskog rata, knjiga treća, Split, 2005.

Doddoli, Luciano, Maradei, Manlio, Svijet poslije II. svjetskog rata, knjiga četvrta, Split, 2005.

Fontaine Pascal, Europe in 12 Lessons, European Commission, 2006.

Havel, Boris, Arapsko-izraelski sukob, Zagreb, 2013.

Evropski koncert”, u Henri Kisindžer, Diplomacija, Verzal press, Beograd, 1999, ...

Kissinger, Henry, Diplomacija, Zagreb, 2000.

Smajić Zekerijah, Evropska Unija za svakoga, Eurocontact, 2005.

Stradling, Robert. Nastava europske povijesti 20. stoljeća. Zagreb: Srednja Europa, 2003.

Sulzberger, Cyrus Leo. Drugi svjetski rat. Split: Marjan tisak, 2009.

Pinder John, Evropska unija, Sarajevo, 2003.

Terminološki riječnik europskih integracija: Direkcija za europske integracije, 2005.

Weidenfeld Werner, Wessels Wolfgang: Europa od A do T – priručnik za europsku integraciju, Fondacija Konrad Adenauer, 2004.

Napomena:

Na početku semestra polaznici će dobiti spisak dopunske literature u zavisnosti od izbora uže stručne oblasti

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 631	Naziv predmeta: Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature)		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 7
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 3 (45) Predavanja Praksa	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje s osnovnim tokovima u historiografiji, s posebnim osvrtom na prijelom 20. i 21. stoljeća. Temeljita analiza historiografskih tekstova u cilju razvijanja kritičkog mišljenja.		
Tematske jedinice:	Razvoj europske historiografije u prvoj polovini 20. stoljeća. Škola Anala i njen doprinos. Historiografski tokovi nakon Drugog svjetskog rata. Utjecaj drugih disciplina na razvoj historiografije. Postmodernizam i historiografija. Tokovi bosanskohercegovačke historiografije i komparacija sa svjetskim i europskim trendovima. Izazovi čitanja recentnih historiografskih tekstova o Bosni i Hercegovini.		
Ishodi učenja:	Znanje: Student pokazuje sistematično razumijevanje osnovnih ciljeva i zadataka historiografije. Prati promjene u historiografiji i razvija vještinu kritičkog čitanja historiografskih tekstova. Vještine: Student pokazuje sposobnost u odabiru relevantnih historiografskih tekstova koje podvrgava analizi. Daje kritički osvrt na analizirane tekstove i time pokazuje spremnost za nastavak znanstvenog istraživanja. Kompetencije: Student je spreman vrednovati pročitane historiografske tekstove, nastoji voditi rasprave s kolegama, ali i širom znanstvenom zajednicom o važnim pitanjima iz oblasti historiografije.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja uz prezentacije. Praktična nastava: kritičko čitanje odabranih tekstova.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁵⁷:	Kandidat je dužan napisati dva eseja/rada. Nastavnik organizira završni usmeni ispit. U konačnu ocjenu ulazi vrednovanje eseja i usmenog dijela ispita.		
Literatura⁵⁸:	- Blek, Džcremi: <i>Izučavanja istorije</i> . Beograd 2007.		

⁵⁷ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

⁵⁸ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

- Brkljačić, Maja i Prlenda Sandra: *Kultura pamćenja i historija*, Zagreb 2006.
- Roksandić, Drago: *Uvod u komparativnu historiju*, Zagreb 2004.
- Toš, Džon: *U Traganju za istorijom. Ciljevi, metodi i novi pravci u proučavanju savremene istorije*, Beograd 2008.
- Paul Thompson, *Glas prošlosti: usmena istorija*, Beograd 2012.
- Edward Hallett Carr, *Što je povijest?*, Zagreb 2004.

Dopunska:

- Revizija prošlosti na prostorima bivše Jugoslavije : zbornik radova, Sarajevo 2007.
- Zijad Šehić, *Historiografska literatura o Bosni i Hercegovini u austrougarskoj epohi (1878-1918) objavljenja u zemlji i inozemstvu posljednje dvije decenije : (1980.-1998.)*, Prilozi Instituta za istoriju, br. 29, Sarajevo 2000.
- Husnija, Kamberović, *Opće napomene o problemima historije Bosne i Hercegovine*, Prilozi Instituta za istoriju, br. 35, Sarajevo 2006.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FILHIS 633	Naziv predmeta: Metodologija (stanje izvora i rad na izvorima)		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 7
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 3 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe Seminar 2 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ***		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Da se polaznici osposobe za istraživanje arhivske građe i izradu izvornog naučnog rada		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Značaj i uloga izvorne građe u istraživačkom radu historičara, klasifikacija izvora, domaći i strani izvori, metode rada sa izvorima rad u arhivu, fondovi arhivske građe, registri, prikupljanje arhivske građe, definisanje izvornog naučnog rada, pripremne radnje za pisanje izvornog rada na osnovu neobjavljene arhivske građe, prezentacija naučnog rada.		
Ishodi učenja:	Znanje: studenti će biti osposobljeni da prepoznaju i kritički analizirati procese u određenim društveno-historijskim kontekstima. Student će ovladati činjeničnim i teorijskim znanjem što će mu omogućiti izvršenje zadataka unutar područja učenja. U toku nastave studenti će komparacijom teorijskih postavki i savremene prakse biti osposobljen da sagleda glavne historijske procese i njihovu ulogu u tadašnjem društvu. Vještine: Sagledavanje nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu sposobnost historijske kontekstualizacije i kritičke		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

	<p>analize savremenih praksi i da ovlada vještinama interkulturalnog i komparativnog istraživanja uloge glavnih postavki u tadašnjem društvu.</p> <p>Kompetencije: Sagledavanje nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu sposobnost da vode dijalog o bitnim pitanjima historiografije i vrednuju rezultate koji su zastupljeni u historiografiji.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja, istraživački rad u arhivu, analiza arhivske građe i pisanje rada</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: studenti će biti osposobljeni da analiziraju i tumače glavne koncepte i teorijske doprinose unutar predložene tematske oblasti. Studenti će moći prepoznati i kritički analizirati procese u određenim društveno-historijskim kontekstima . U toku nastave studenti će komparacijom teorijskih postavki i savremene prakse nastojati da sagleda predloženu temu u cjelini.</p> <p>Vještine: Sagledavanje nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu sposobnost historijske kontekstualizacije i kritičke analize predložene teme, sa ciljem da steknu vještine interkulturalnog i komparativnog istraživanja i temu obradi kompleksno .</p> <p>Kompetencije: Sagledavanje predložene teme nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu vještine interkulturalnog i komparativnog istraživanja predložene teme i njene uloge u savremenom društvu.</p>
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: aktivnosti u nastavi 20 bodova, pisanje eseja 20 bodova i završni ispit pismeni i usmeni (30+30 = 60 bodova). Ukupno: 100 bodova</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po navedenim aktivnostima.</p>

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Literatura Obavezna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - Arhivski fondovi i zbirke u SFRJ – SR Bosna i Hercegovina“, Savez društava arhivskih radnika Jugoslavije, Beograd 1981; - Vodič Arhiva Bosne i Hercegovine“, Arhiv BiH, Sarajevo 1988. - Pedeset godina Arhiva u Tuzli 1954-2004, grupa autora, Arhiv Tuzlanskog kantona, Tuzla 2005. - Pedeset godina Arhiva BiH i arhivske službe u Bosni i Hercegovini, Glasnik Arhiva i DAR-a BiH, god. 34, Sarajevo 1996-97. - Vodič kroz fondove i zbirke Istorijškog arhiva Sarajevo, grupa autora, Istorijški arhiv Sarajevo, Sarajevo 2003. - Ferdinand Velc "Bibliografska građa o Bosni i Hercegovini", priredili za štampu Budimir Miličić, Vjekoslava Hunski. - Sarajevo: Narodna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 1991. - M. Šamić, Kako nastaje naučno djelo, Sarajevo 1990. - M.Sarić, Opšti principi naučnog rada, Beograd 1999; - Li Kuba i Džon Koking, Metodologija izrade naučnog teksta, Podgorica 2003.
Dopunska literatura:	Na početku semestra polaznici će dobiti spisak dopunske literature u zavisnosti od izbora uže stručne oblasti

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet

OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 613	Naziv predmeta: Njemački jezik I		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezna		Ukupan broj sati: 2 (30)	
		Predavanja Vježbe Seminar	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Na početku predavanja studenti se upoznaju ili ponavljaju osnove gramatike njemačkog jezika neophodne za razumijevanje ciljnih tekstova i upoznaju sa rječnicima njemačkog jezika koji postoje na tržištu i u biblioteci kao i sa online-rječnicima njemačkog jezika. Nakon toga na konkretnim publiciranim popularnim i esejističkim tekstovima na njemačkom jeziku studenti prepoznaju gramatičke fenomene i uče leksiku, posebno stručnu leksiku, upoznaju se sa tekstnim vrstama i njihovim jezičkim karakteristikama prevode tekstove usmeno i pismeno na njemački jezik.		
Tematske jedinice:	Povijest Jugoslavije		
Ishodi učenja:	Znanje: Njemački jezik A1.1.-A1.2 Vještine: Pismeno razumijevanje stručnih tekstova Kompetencije: osnovno čitanje i razumijevanje teksta		
Metode izvođenja nastave:	Rad sa stručnim tekstom na njemačkom jeziku		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁵⁹:	Čitanje, razumijevanje, komentar		
Literatura⁶⁰:	Obavezna: Hansen-Kokoruš, R. et al. (2005): Njemačko-hrvatski univerzalni rječnik. Globus. Duden (2009): Universalwörterbuch. Duden. Dopunska: Helbig, G/Buscha, J. (2002): Deutsche Grammatike für den Fremdsprachenunterricht. Langenscheidt.		

⁵⁹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64, st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

⁶⁰ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 632		Naziv predmeta: Historija Bosne i Hercegovine u 19. stoljeću	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 10
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 5 (75)	
		Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Vježbe 1 Seminar 2 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti se osposobljavaju da na višoj misaonoj razini propituju odnos ideologije, politike i života društvenih grupa i pojedinaca, posebno koristeći suprotstavljene historiografske interpretacije istih pojava i procesa. Cilj je, također, da se studenti osposobljavaju za kritičko vrednovanje historiografske literature, samostalan rad na izvorima i vrednovanje nacionalnih i državnih politika iz perspektive civilizacijskog napretka i poštivanja različitosti, kao i samostalno pisanje nučnih historiografskih radova.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karakteristike bosanskohercegovačkog društva u posljednjem stoljeću osmanske uprave i za vrijeme austrougarske uprave – usporedba. 2. Karakteristike historigrafije/a. 3. Definiranje teme seminarskog rada 4. Reforme i promjene, (civilizacijske, političke, ekonomske, kulturne...), reakcija domaćeg stanovništva na promjene (prihvatanje i neprihvatanje). 5. Homogeno ili podijeljeno društvo. Viđenja Bosne i Hercegovine i položaja grupa stanovništva u 19. stoljeću. 6. Nacija i nacionalizam na "bosanski način". Stanovništvo Bosne i Hercegovine, između vjerskog i nacionalnog identiteta. Nacionalni pokreti. "Kohezivne i separatne ideologije". 7. Bosna i Hercegovina i pojedine grupe njenog stanovništva u politici susjednih kneževina Srbije i Crne Gore. 		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet

OPIS predmeta

	<p>8. Hrvatski nacionalni pokret u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini. 9. Odnosi "većine i manjine", "lojalne" i "sumnjive" grupe. 10. Reakcije: otpori, ustanci, pobune. 11. Trgovina u BiH u 19. stoljeću; 12. Žene u bosanskohercegovačkom društvu u 19. stoljeću; 13. Austrougarska kulturna misija u BiH; 14. Demografska kretanja 15. Intelektualna baština 19. stoljeća u BiH.</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva</p> <p>Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Sposobnost detektovanja ideoloških narativa (i drugih konstrukata) u historiografiji i njihove dekonstrukcije. Sposobnost istraživanja, kompariranja, stvaranja, analize i sinteze.</p> <p>Kompetencije: Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa (na primjerima društvenih promjena i nacionalizacije bosanskohercegovačkog stanovništva). Osposobljenost za samostalno stvaranje.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanje, seminar, vježbe, pisanje i mentorisanje naučnog rada, individualni rad</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁶¹:</p>	<p>Aktivnosti na seminaru (uz prethodno čitanje literature) 30 bodova (30%), Seminarski rad 40 bodova (40%), Završni usmeni ispit 30 bodova (30%)</p>
<p>Literatura⁶²:</p>	<p>Obavezna: B. Anderson, Nacija: zamišljena zajednica. Razmatranje o porijeklu širenja nacionalizma, Zagreb 1990.; A. Smit, Nacionalni identitet, Beograd 1998; M. Hadžijahić, Formiranje nacionalnih ideologija u Bosni i Hercegovini u 19. stoljeću, JIČ, 1-2/1970; Diskusija: Problemi etničkog razvitka u Bosni i Hercegovini, Prilozi, Institut za istoriju Sarajevo, XI-XII/11-12, 1975-1976, str. 261-342; M. Ekmečić, Nacionalna</p>

⁶¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

⁶² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet

OPIS predmeta

politika Srbije prema BiH i agrarno pitanje (1844-1875.), Godišnjak Istorijskog društva BiH, br. 10, Sarajevo, 1959; A. S. Aličić, *Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832. godine, Sarajevo 1996*; I. Tepić, *BiH u ruskim izvorima (1856-1878, Sarajevo 1988)*; M. Ekmečić, *Ustanak u Bosni 1875-78; Sarajevo*; Edin Radušić, *Bosna i Hercegovina u britanskoj politici od 1857. do 1878. godine*, Institut za istoriju Sarajevo, 2013; E. Radušić, *Bosnian Horrors. Antiturski narativi o Bosni u britanskom javnom diskursu i njihove političke posljedice 1875-1878*, Udruženje za modernu historiju Sarajevo, Sarajevo, 2019; H. Grandits, *Multikonfesionalna Hercegovina-vlast i lojalnost u kasnoosmanskom društvu*, Sarajevo, 2014; M. Imamović, *Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak B i H od 1878. do 1914.*, Sarajevo, 1976; H. Kapidžić, *Hercegovački ustanak*; I. Hadžibegović, *Bosanskohercegovački gradovi na razmeđu 19. i 20. stoljeća*, Sarajevo 1991; *Prilozi za istoriju B i H, II*, Sarajevo, 1987; Dž. Juzbašić, *Nacionalno-politički odnosi i jezičko pitanje u bosanskohercegovačkom saboru 1910-1914*, Sarajevo 1999; Dž. Juzbašić, *Politika i privreda u B i H pod austrougarskom upravom*, Sarajevo 2002; A. Kasumović, *Austrougarska trgovinska politika u Bosni i Hercegovini 1878-1914*, Udruženje za modernu historiju, Sarajevo, 2016; E. Hajdarpašić, *Whose Bosnia? Nationalism and Political imagination in the Balkans 1840-1914*, Cornell University Press, Ithaca and London, 2015; Hana Younis, *Od dućana do pozorišta : sarajevska trgovačka elita 1851-1878.*, IIS, Sarajevo, 2017.

Dopunska: Svakom studentu će na početku semestra biti definirana dopunska literatura u zavisnosti od istraživačkog područja namjeravane teme doktorske disertacije.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 715	Naziv predmeta: Historija Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 11
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 5 (75) Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Vježbe 1 Seminar 2 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Da studenti steknu dodatna znanja o historiji Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću, posebno o <i>ideologiji i različitim političkim pokretima</i> u historiji Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću, <i>fenomenu političkog nasilja</i> u Bosni i Hercegovini, kolaboraciji, <i>problemima svakodnevnice u socijalizmu</i> , te <i>uzrocima, toka i posljedicama rata u Bosni i Hercegovini od 1992. do 1995. godine.</i>		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ideologije i različiti politički pokreti</i> u historiji Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću • <i>Nacije i religije</i> u Bosni i Hercegovini u 20. stoljeću • <i>Političko nasilje</i> u Bosni i Hercegovini tokom 20. stoljeća • <i>Kolaboracija</i> u Bosni i Hercegovini u toku Drugoga svjetskog rata • <i>Svakodnevnica u socijalizmu</i> u Bosni i Hercegovini • <i>Uzroci, tok i posljedica rata</i> u Bosni i Hercegovini od 1992. do 1995. godine 		
Ishodi učenja:	Znanje: Sposobnost razumijevanja promjena kroz koje je Bosna i Hercegovina prošla u 20. stoljeću Vještine: komparativno sagledavanje historijskih procesa u Bosni i Hercegovini i Jugoslaviji u 20. stoljeću Kompetencije: steknu dodatna znanja o historiji Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću, posebno o <i>ideologiji i različitim političkim pokretima</i> u historiji Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću, <i>fenomenu političkog nasilja</i> u Bosni i Hercegovini, kolaboraciji, <i>problemima svakodnevnice u socijalizmu</i> , te <i>uzrocima, toka i posljedicama rata u Bosni i Hercegovini od 1992. do 1995. godine.</i>		

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminar, vježbe, diskusije, mentorski rad, samostalni radovi kandidata
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁶³:	Aktivnosti na seminaru (uz prethodno čitanje literature) 30 bodova (30%), Seminarski rad 40 bodova (40%), Završni usmeni ispit 30 bodova (30%)
Literatura⁶⁴:	<p>Obavezna: Dr Branka Doknić, Milić F Petrović, Ivan Hofman: <i>Kulturna politika Jugoslavije 1845-1952. Zbornik dokumenata</i>, I-II, Beograd 2009. / Sabrina Ramet: <i>Tri Jugoslavije. Izgradnja države i izazov legitimacije 1918.-2005.</i> S engleskog prevele Vesna Racković i Mirjana Valent. Zagreb, 2009. / Zdenko Radelić: <i>Hrvatska u Jugoslaviji 1945.-1991. Od zajedništva do razlaza</i>, Zagreb 2006. / Ivo Goldstein: <i>Hrvatska 1918-2008</i>, Zagreb 2008. / Fadil Ademović: <i>Četništvo i četnička propaganda u južnoslovenskim zemljama u Drugom svjetskom ratu (1941-1945)</i>, I-II, Sarajevo 2009 / Nada Kisić Kolanović: <i>Muslimani i hrvatski nacionalizam 1941-1945</i>, Zagreb 2009. / Jera Voduški Starić: <i>Kako su komunisti osvojili vlast 1944-1946</i>, Zagreb 2006. / Adnan Jahić: <i>Vrijeme izazova. Bošnjaci u prvoj polovini XX stoljeća</i>, Zagreb /Sarajevo 2014.</p> <p>Dopunska: Polaznici će tokom studija imati obavezu čitati periodiku i štampu kao nezaobilazan izvor za bolje razumijevanje povijesne stvarnosti.</p>

⁶³ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

⁶⁴ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Obrazac
SP2

Šifra predmeta: FIL HIS 711	Naziv predmeta: METODOLOGIJA (PISANJE HISTORIJSKOG RADA)		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 3 (45)	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je metodološki osposobiti studenta za razumijevanje nastanka i razvoja historiografije i međusobne povezanosti društveno-političkog konteksta i historiografskih narativa (u 19. i 20. stoljeću) te propitivanje mogućnosti za komparativna historijska istraživanja.		
Tematske jedinice:	Uvod u razmatranje pojmova historije, historiografije, metodologije i pisanja historijskog rada. Prihvaćena tradicija: prosvjetiteljstvo i problem historijske svijesti. Četiri vrste „realizma“ u historijskom pisanju devetnaestog vijeka. Odbacivanje „realizma“ u filozofiji historije kasnog devetnaestog vijeka. Od klasičnog istorizma do historije kao analitičke društvene nauke: historija kao naučna disciplina, istorija kao društvena nauka. Od istorijske socijalne nauke do „lingvističkog preokreta“: od povratka pripovijedanju do „lingvističkog preokreta“ – kraj historije kao nauke? Komparativna historija: izazovi i mogućnosti. Historijska poredba: metode, zadaci i problemi. Upotrebe komparativne historije u makrosocijalnom ispitivanju. Transkulturalna uporedna historijska znanost. Mnogostruke modernosti.		
Ishodi učenja:	Po okončanom kolegiju studenti razumiju međusobnu povezanost i uvjetovanost društveno-političkog konteksta i različitih historiografskih narativa a stečena znanja, vještine i kompetencije primjenjuju u vlastitom naučno-istraživačkom radu.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i diskusije		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁶⁵:	Studenti u toku semestra pišu rad na zadatu temu, učestvuju u diskusijama i završnom razgovoru čime se formira ocjena rada kako slijedi: j) individualni rad studenata (esej cca. 20 stranica teksta) u vrijednost 50 bodova k) učešće u diskusijama u vrijednosti 25 bodova l) završni razgovor u vrijednosti 25 bodova		
Literatura⁶⁶:	Obavezna: 13. Georg G. Iggers, <i>Istorijska nauka u 20. veku</i> . Beograd: Arhipelag, 2014. 14. Hejden Vajt, <i>Metaistorija: Istorijska imaginacija u Evropi devetnaestoga vijeka</i> . Podgorica: CID, 2011. 15. Drago Roksandić (ur.), <i>Uvod u komparativnu historiju</i> . Zagreb:		

⁶⁵ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64, st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

⁶⁶ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56, st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Golden Marketing – Tehnička knjiga, 2004.
16. Claus, Peter & Marriot, John, *History: An Introduction to Theory, Method and Practice*, Second Edition, Routledge, Milton Park, Abingdon, Oxon, 2017.

Dopunska:

4. Po preporuci nastavnika.

Obrazac
SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – Filozofski fakultet
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL HIS 623		Naziv predmeta: Njemački jezik II	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezan		Ukupan broj sati: 2 (30) Predavanja Vježbe Seminar	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je usvajanje i uvježbavanje gramatike i leksike njemačkog jezika na primjerima naučnih tekstova koji se tiču povijesti BiH u 19. i 20. vijeku kroz tektove na njemačkom jeziku te povijesnog odnosa zemalja njemačkog govornog područja i BiH.		
Tematske jedinice:	Povijest Bosne i Hercegovine		
Ishodi učenja:	Znanje: Njemački jezik A2.1.-A2.2 Vještine: Pismeno razumijevanje stručnih tekstova Kompetencije: osnovno čitanje i razumijevanje teksta		
Metode izvođenja nastave:	Rad sa stručnim tekstom na njemačkom jeziku		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene⁶⁷:	Čitanje, razumijevanje, komentar		
Literatura⁶⁸:	Obavezna: Hansen-Kokoruš, R. et al. (2005): Njemačko-hrvatski univerzalni rječnik. Globus. Duden (2009): Universalwörterbuch. Duden. Dopunska: Helbig, G/Buscha, J. (2002): Deutsche Grammatike für den Fremdsprachenunterricht. Langenscheidt.		

⁶⁷ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64, st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

⁶⁸ Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Univerzitet u Sarajevu, Filozofski fakultet
Vijeće doktorskog studija iz historije

Vijeće Fakulteta
Fakulteta Univerziteta u Sarajevu
18. 09. 2018. god

Vijeću Filozofskog fakulteta
Senatu Univerziteta u Sarajevu

Predmet: Zahtjev za izmjenu nastavnog plana i programa doktorskog studija iz historije u okviru postojećeg studijskog programa

a) Predložene izmjene nastavnog plana i programa

- Suština doktorskog studija iz historije i svi predmeti odobreni NPP-om iz 2011. godine, koji je u kontinuitetu u upotrebi od te godine do sada, ostali su isti. U odnosu na NPP iz 2011. usaglašeni su opći podaci o doktorskome studiju s aktuelnim stanjem (izbačeni su dijelovi o fokusu II ciklusa na naučna usmjerenja), te je opisni dio i režim studija, posebno u segmentu prijave teme disertacije, biranja komisije, postupka odbrane u svim fazama potpuno prilagođen Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu iz 2018.

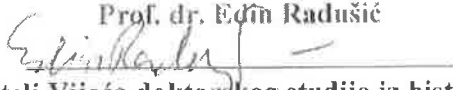
- U skladu s odredbama Pravila za III ciklus studija (2018) reorganiziran je nastavni proces. Kontakt nastava je s tri semestra skraćena na II semestra. Iz izmijenjenog NPP-a izbačeni su izborni predmeti, koji se u dosadašnjoj praksi nisu pokazali korisnim. Svi glavni predmeti za stjecanje znanja i vještina su potpuno zadržani, samo je u nekim slučajevima minimalno smanjen broj ECTS bodova. Također, predmeti su u skladu sa zahtjevima režima studija u Pravilima studiranja iz 2018. raspoređeni u dva umjesto u tri semestra.

- Dodatno je (u zagrada) pojašnjen predmet Starogrčki jezik. Sada se u prvom semestru, umjesto samo "starogrčki jezik", predmet zove Starogrčki jezik (*Osnove grčkog jezika I*), a u drugom semestru Starogrčki jezik (*Osnove grčkog jezika II*).

- Nastavni programi svih predmeta su prilagođeni traženoj formi prema novim pravilima (SP2 obrazac).

b) Razlog izmjene

Izmjene iz izvršene zbog toga što su donesena nova Pravila studiranja za III ciklus na Univerzitetu u Sarajevu (2018.).

Prof. dr. Edin Radušić

Rukovoditelj Vijeća doktorskog studija iz historije

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Broj: 03-02/816
Sarajevo, 18.9.2020

VIJEĆU FAKULTETA
OVDJE

Na osnovu člana 126. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 33/17.), člana 129. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine i Instrukcije generalnog sekretara Univerziteta u Sarajevu o obaveznom sadržaju stručnog mišljenja sekretara OJ, broj: 0105-684/18 od 5. 2. 2018. godine, sekretar Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu daje sljedeće

MIŠLJENJE
za elektronsku sjednicu Vijeća Fakulteta zakazanu za 22. 09. 2020. godine

TAČKA: USKLAĐIVANJE NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA IZ HISTORIJE SA PRAVILIMA STUDIRANJA ZA TREĆI CIKLUS STUDIJA NA UNIVERZITETU U SARAJEVU – DOKTORSKI STUDIJ BROJ: 0-1101-79/18 OD 19. 12. 2018. GODINE I PRAVILNIKOM O POSTUPKU PREGLEDANJA, OCJENE, USVAJANJA NOVIH I IZMJENA POSTOJEĆIH STUDIJSKIH PROGRAMA I NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA NA UNIVERZITETU U SARAJEVU BROJ: 01-1101-97-1/18 od 19. 12. 2018. GODINE

Obrazloženje

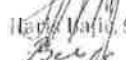
Vijeće Doktorskog studija iz historije izvršilo je **USKLAĐIVANJE NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA IZ HISTORIJE** sa Prvilima studiranja za **treći ciklus studija** na Univerzitetu u Sarajevu – doktorski studij i Pravilnikom o postupku pregledanja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu.

Dostavljeni prijedlog, zajedno sa dopisom rukovoditelja Vijeća doktorskog studija prof. dr. Edina Radušića, a koji je naslovljen kao Zahtjev za izmjenu nastavnog plana i programa doktorskog studija iz historije u okviru postojećeg studijskog programa, sadrži elemente utvrđene Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu - doktorski studij i članom 3. stav 3. Pravilnika o postupku pregledanja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu.

Sastavni dio mišljenja je i prijedlog Odluke.

Akt pripremila:

STUDENTSKA SLUŽBA

Behija Osmanagić, stručni saradnik
Behija Osmanagić, šef Službe

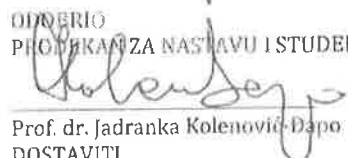
ŠEF SLUŽBE ZA NASTAVU

Alma Ahmetspahić

SEKRETAR FAKULTETA

Azra Kreso, dipl. i. n.

ODBORIO
PRODEKAN ZA NASTAVU I STUDENTSKA PITANJA FAKULTETA

Prof. dr. Jadranka Kolenović-Dapo
DOSTAVITI

1. Senatu Univerziteta u Sarajevu
2. Dekanu Fakulteta
3. Vijeću Fakulteta
4. Prodekanu za nastavu i studentska pitanja Fakulteta
5. Službi za nastavu
6. Studentskoj službi
7. Arhiva

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Vijeće Fakulteta
Broj: 02-01/157
Sarajevo, 22. 9. 2019. godine.

Na osnovu člana 135. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, Pravila studiranja za **TREĆI** ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu - DOKTORSKI STUDIJ -, broj: 01-1101-79-1/18 od 19. 12. 2018. godine, člana 3. stav 3. PRAVILNIKA O POSTUPKU PREDLAGANJA, OCJENE, USVAJANJA NOVIH I IZMJENA POSTOJEĆIH STUDIJSKIH PROGRAMA I NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA NA UNIVERZITETU U SARAJEVU, broj: 01-1101-97/18 od 19. 12. 2018. godine, prijedloga Vijeća **DOKTORSKOG STUDIJA IZ HISTORIJE**, broj: 03-09/153 od 18. 9. 2020. godine i mišljenja sekretara Fakulteta, broj: 03-02/816 od 18. 9. 2020. godine, Vijeće Fakulteta na 30. elektronskoj sjednici održanoj 22. 9. 2020. godine, *donijelo je*

O D L U K U

I

Usvajaju se **izmjene i dopune NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA IZ HISTORIJE** (usklađivanje sa Pravilima studiranja za **TREĆI** ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu - DOKTORSKI STUDIJ -, broj: 01-1101-79-1/18 od 19. 12. 2018. GODINE i PRAVILNIKOM O POSTUPKU PREDLAGANJA, OCJENE, USVAJANJA NOVIH I IZMJENA POSTOJEĆIH STUDIJSKIH PROGRAMA I NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA NA UNIVERZITETU U SARAJEVU, broj: 01-1101-97/18 od 19. 12. 2018. godine).

II

Izmjene i dopune NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA IZ HISTORIJE (usklađivanje sa Pravilima studiranja za **TREĆI** ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu - DOKTORSKI STUDIJ -, broj: 01-1101-79-1/18 od 19. 12. 2018. GODINE i PRAVILNIKOM O POSTUPKU PREDLAGANJA, OCJENE, USVAJANJA NOVIH I IZMJENA POSTOJEĆIH STUDIJSKIH PROGRAMA I NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA NA UNIVERZITETU U SARAJEVU, broj: 01-1101-97/18 od 19. 12. 2018. godine), sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

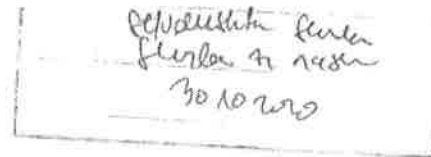
Vijeće Doktoralnog studija iz **HISTORIJE** izvršilo je **USKLAĐIVANJE NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA IZ LINGVISTIČKE BOSNISTIKE** sa Pravilima studiranja za **TREĆI** ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu i Pravilnikom o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu.

Dostavljeni prijedlog sadrži elemente utvrđene u članu 3. stav 3. Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu.

DOSTAVITI:

1. Senatu Univerziteta u Sarajevu
2. Vijeću Doktoralnog studija **IZ HISTORIJE**
3. Studentskoj službi
4. Uz zapisnik
5. Arhiva

-SENAT-

Broj: 01-23-14/20

Sarajevo, 28. 10. 2020. godine

Na osnovu člana 130. i u vezi sa članom 83. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17, 35/20 i 40/20), članova 59. i 129. Statuta Univerziteta u Sarajevu, a u vezi sa članom 21. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu, Senat je, na 20. elektronskoj sjednici održanoj 28. 10. 2020. godine, donio *s l i j e d e ć u*

ODLUKU

I

Daje se *saglasnost* Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu na raspisivanje Konkursa za upis kandidata na treći ciklus studija – *Doktorski studij iz historije* u studijskoj 2020/2021. godini.

II

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

REKTOR

Prof. dr. Rifat Škrijelj

Dostaviti:

- Filozofskom fakultetu
- Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade KS (putem Službe za nastavu UNSA)
- Službi za nastavu
- U dokumentaciju Senata
- Arhivi

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education, Science and Youth

Broj: 11/05-34-43613-1/20
Sarajevo, 20.11.2020. godine

UNIVERZITET U SARAJEVU

Sarajevo, Obala Kulina bana 7/II

PREDMET: Prethodna saglasnost za raspisivanje konkursa za upis kandidata u prvu studijsku godinu na III ciklusu studija (Doktorski studij iz historije) na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu u akademskoj 2020./2021. godini, *dostavlja se*

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo zaprimilo je zahtjev kojim je zatražena prethodna saglasnost za raspisivanje konkursa za upis kandidata u prvu studijsku godinu na III ciklusu (Doktorski studij iz historije) na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, sa priložima.

U skladu sa članom 83. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 33/17) Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo **daje prethodnu saglasnost Univerzitetu u Sarajevu – Filozofskom fakultetu za raspisivanje konkursa za upis kandidata u prvu studijsku godinu na III ciklusu studija u akademskoj 2020./2021. godini (Doktorski studij iz historije).**

Obavezuje se Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu da predmetni konkurs provede u skladu sa Zakonom.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslovu,
- Filozofski fakultet (putem Univerziteta),
- a/a.

web: <http://mon.ks.gov.ba>
e-mail: mon@mon.ks.gov.ba;
Tel: + 387 (0) 33 562-128,
Fax: + 387 (0) 33 562-218
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

